

Interne notater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

IN 82/1

7. januar 1982

PLANREGNSKAP

Arbeidsopplegg og erfaringer

FORORD

Planregnskapet er den del av arealregnskapet og har til formål å kartlegge kommunenes aktuelle utbyggingsplaner for en 12-års periode.

Denne rapporten inneholder fire arbeidsnotater i forbindelse med utarbeidelsen av prøveregnskapet i de fire fylkene Østfold, Akershus, Rogaland og Sør-Trøndelag.

I dette notatet har en ment å gi en samlet vurdering av de erfaringer en høstet ved gjennomføringen av opplegget for dataregistreringene. Resultater med analyser vil bli publisert i egne rapporter for hvert fylke.

De enkelte personene, som også har stått for registreringen og bearbeidelsen av data, har stått forholdsvis fritt i opplegget av sine notaer. Dette har ført til forskjellig prentasjon av stoffet.

Notatene vedrørende planregnskapet i Østfold 1/6-1979 - 1/6-1991 og 1/1 1981 - 31/12-1992 er skrevet henholdsvis av Bjørn A. Embretsen og Hjalmar Dalbro. For Akershus, Rogaland og Sør-Trøndelag er de tilsvarende notater skrevet av Ingrid Bjørkum, Atle Martinsen og Ola Lingaas.

Registreringsopplegget som benyttes ved utarbeidelse av planregnskapet bygger på opplegget til Bjørn A. Embretsen, utarbeidet for Østfold 1979. Bjørn A. Embretsen har dessuten koordinert arbeidet med datainnsamlingen og skrivingen av de enkelte notater fra fylkene.

Hogne Steinbakk har samordnet og redigert rapporten.

INNHold

1. Innledning
 - 1.1 Bakgrunn
 - 1.2 Formål

2. Registrering av planregnskapet for fylkene Østfold, Akershus, Rogaland og Sør-Trøndelag
 - 2.1 Datagrunnlaget
 - 2.2 Registrerings skjemaet
 - 2.3 Utviklingen av planregnskapet
 - 2.4 Datakvalitet

3. Arbeidsrapportene fra fylkene
 - 3.1 Innledning
 - 3.2 Østfold
 - 3.2.1 Innledning
 - 3.2.2 Planregnskapet for 1.6.1979 -1.6.1991
 - 3.2.2.1 Innledning
 - 3.2.2.2 Intervju
 - 3.2.2.3 Bearbeiding
 - 3.2.2.4 Kodeskjema
 - 3.2.2.5 Kommunene
 - 3.2.3 Planregnskapet for 1.1.1981 - 31.12.1992
 - 3.2.3.1 Innledning
 - 3.2.3.2 Intervju
 - 3.2.3.3 Bearbeiding
 - 3.2.3.4 Kodeskjema
 - 3.2.3.5 Kommunene
 - 3.2.4 Vedlegg vedrørende planregnskapet i Østfold
 - 3.2.4:1 Liste over kontaktpersoner ved utarbeidelse av planregnskapet for Østfold 1979
 - 3.2.4:2 Plankartgrunnlag for Østfold 1979
 - 3.2.4:3 Generalplanstatus for Østfold pr.1.9.79

- 3.2.4:4 Liste over kontaktpersoner ved utarbeidelse av planregnskapet for Østfold 1980/81
- 3.2.4:5 Generalplanstatus for Østfold pr. 1.7.1981
- 3.2.4:6 Fotograferingsår for Økonomisk kartverk i Østfold

3.3. Akershus

- 3.3.1 Innledning
- 3.3.2 Intervju
- 3.3.3 Bearbeiding
- 3.3.4 Kartgrunnlag
- 3.3.5 Generalplanstatus
- 3.3.6 Kodeskjema
- 3.3.7 Kommunene
- 3.3.8 Oppsummering av arbeidet
 - 3.3.8.1 Forslag til endringer i registreringsopplegget
 - 3.3.8.2 Videreføring av arbeidet
- 3.3.9 Vedlegg vedrørende planregnskapet i Akershus
 - 3.3.9.1 Registreringskjema for Akershus
 - 3.3.9.2 Liste over kontaktpersoner ved utarbeidelse av planregnskapet i Akershus 1980/81
 - 3.3.9.3 Tabell over spredt boligbebyggelse i Akershus

3.4 Rogaland

- 3.4.1 Innledning
- 3.4.2 Intervju
- 3.4.3 Bearbeiding
- 3.4.4 Kodeskjema
- 3.4.5 Kommunene
- 3.4.6 Oppsummering av arbeidet
- 3.4.7 Vedlegg vedrørende planregnskap for Rogaland
 - 3.4.7:1 Liste over kontaktpersoner ved utarbeidelse av planregnskap for Rogaland
 - 3.4.7:2 Generalplanstatus og kartgrunnlang for Rogaland 1981

Innhold forts.

3.5 Sør-Trøndelag

3.5.1 Innledning

3.5.2 Intervju

3.5.3 Bearbeiding

3.5.4 Kodeskjema

3.5.5 Oppsummering av arbeidet

3.5.6 Forslag til endringer i registreringsopplegget

3.5.7 Vedlegg vedrørende planregnskap for Sør-Trøndelag

3.5.7:1 Liste over kontaktpersoner ved utarbeidelse
av planregnskapet for Sør-Trøndelag

4. Sluttord

5. Vedlegg

5.1 Kodeskjema del I

5.2 Kodeskjema del III

5.3 Kodeskjema del III

5.4 Klassifisering av planlagt bruk

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn

Arbeidet med planregnskapet startet som et prøveprosjekt i Østfold i 1979. Prosjektet var et samarbeid mellom Plan- og utbyggingsavdelingen i Østfold og Gruppe for ressursregnskap ved Statistisk Sentralbyrå. Registreringen foregikk i 1979. Dataene var ferdig bearbeidet og punchet våren 1980. Resultatene fra denne undersøkelsen ble presentert i rapporten: Tettstedsutvikling 1980-90, Fylkesplan for Østfold utgitt ved Plan- og utbyggingsavdelingen i Østfold. Neste prøvefylke var Sør-Trøndelag hvor registreringen foregikk fra våren 1981. I Akershus og Rogaland foregikk dette arbeidet i siste halvdel av 1981. Fra den første registreringen i Østfold og fram til nå er det foretatt visse justeringer i opplegget ved at en har økt antall kjennetegn av observasjonsheter samt endret formålklassifiseringen av planlagt arealbruk.

Da kommunene befinner seg på ulike stadier i oversiktsplanleggingen, og dessuten har ulik praksis i utarbeidelsen av arealbruksplanene, har en valgt å konsentrere seg om arealbruksplaner som inneholder byggeformål og som blir ansett for å være aktuelle for utbygging innenfor en planperiode på 12 år.

1.2 Formål

Planregnskapet har som formål å vise hvor mye og hva slags areal som er planlagt utbygd i løpet av en 12-årsperiode, og vil være et av grunnlagene for å vurdere arealleterspørselen og arealbehov. En har her valgt å registrere planlagt arealbruk på oversiktsplannivå. Disse registreringer inngår i systemet for arealregnskap som er under utarbeidelse ved Statistisk Sentralbyrå. Videre vil bl.a. fylkeskommunene har behov for slike data i sitt arbeide med fylkesplanenes fysiske del, og da spesielt med henblikk på tettstedsutviklingen i fylket.

Siktemålet med denne rapporten er å gi en samlet oversikt over de erfaringer en hittil har hatt i forbindelse med utarbeidelsen av planregnskapet i de fire prøvefylkene. Arbeidsnotatene gir bl.a. en beskrivelse av de problemene som oppstod i forbindelse med registreringsarbeidet i de enkelte fylkene. Notatene inneholder også vurderingen av datakvalitet og forslag til endringer i registreringsopplegget. På enkelte punkter er det også foretatt endringer i forhold til det opprinnelige opplegget. Endelig stillingstakelse til alle momentene vil først bli gjort ved en oppdatering av planregnskapene for prøvefylkene.

2. REGISTRERING AV PLANREGNSKAP FOR FYLKENE ØSTFOLD, AKERSHUS, ROGALAND OG SØR-TRØNDELAG 1)

2.1 Datagrunnlaget

Datainnsamlingen til planregnskapene i disse prøvetrylkene har foregått ved intervju av planlegger ved teknisk etat i kommunene. Dette er personer som har hatt god oversikt over plansituasjonen i kommunene, og som i spesielle tilfelle har kunnet formidle kontakt med nødvendige øvrige personer. En har ønsket å få med de utbyggingsplanene som blir betraktet som aktuelle å bygge ut innenfor de nærmeste 12 åra. Det er først og fremst oversiktsplaner på generalplannivå som har vært benyttet som datakilder. Men en har også supplert med opplysninger fra reguleringsplaner (detaljeplaner) for å få et fullstendig bilde av de aktuelle utbyggingsplaner i kommunene.

Registreringsenheten i planregnskapene er oversiktsplanteig, og defineres som en homogen og sammenhengende planlagt arealbruksflate på minimum 2 da. Denne planteigen skal bare inneholde et formål, slik den framkommer på kommunens oversiktsplankart og den skal om mulig omfatte en utbyggingsperiode. Videre skilles det mellom planteiger som er regulert og planteiger som ikke er regulert. Under intervjuet med planleggeren i kommunen ble de aktuelle planteigene inntegnet på kommunenes kartverk og senere overført til økonomiske kartverk i målestokk 1:5000. Planteigene ble deretter målt med planimeter.

2.2 Registreringsskjema

For hver planteig er det registrert ca. 75 enkelt-kjennemerker, disse er vist i vedlegg 5.1-5.3.

- (A) Identifikasjon av planteigene. Dette gis ved et nummer som består av Byråets fylkes- og kommunenummer, samt et 4-sifret løpenummer for planteigen. I tillegg angis et visuelt midtpunkt med bruk av NGOkordinater med 10 meters nøyaktighet. Koordinatenes kartbladidentifikasjon noteres også.
- (B) Formålet med planteigene oppgir hva teigene er planlagt nyttet til - i henhold til klassifiseringen av planlagt bruk i vedlegg 5.4
- (C) Plankode skiller mellom:
 - (i) juridisk bindene planer (dvs. reguleringsplaner)
 - (ii) veiledende planer (oversiktsplaner)
- (D) Planstatus for planteigene viser hvor langt planen er kommet i behandlingsprosessen ved registreringstidspunktet. Det skilles mellom:
 - (i) planer godkjent sentralt
 - (ii) planer vedtatt i kommunen
 - (iii) forslag oversendt fylkesutvalget for uttalelse
 - (iv) forslag under utarbeidelse

1) Jamf. Planregnskap (s.27-29) av Tiril Vogt, Byråets rapporter 81/27

- (E) Reguleringsplannummeret gir stadfestingsdato for de planteiger som er regulert, samt eventuelt løpenummer i de tilfeller hvor flere reguleringsplaner er stadfestet innenfor samme kommune på samme dato.
- (F) Utbyggingsperiode. Planperioden er inndelt i følgende utbyggingsperioder:
- (i) 0-4 år
 - (ii) 5-12 år
 - (iii) utbygging over begge periodene
 - (iv) utbygging ikke bestemt innenfor planperioden.
- (G) Eierandel angir eierforholdene innenfor planteigen i dekar etter eiertype.
- (H) Planteigens størrelse oppgis i dekar.
- (I) Byggeklart areal¹⁾. Den andel av planteigen som er byggeklar oppgis i dekar.
- (J) Erverv av areal gir beskjed om kommunene eller kommunalt tomteselskap planlegger erverv av areal innenfor planteigen i planperioden.
- (K) Kilde av arealsituasjonen oppgir registreringskilde for arealsituasjonen i planteigen.
- (L) Arealsituasjonen i planteigen gir fordeling av arealbruk i planteigen i dekar - i henhold til hovedklassifiseringen i arealregnskapet.
- (M) Alternativ bruk av (deler av) planteigen oppgis hvor det f.eks. er registrert stor motstand mot utbygging p.g.a. naturvern og friluftsliv mv., og hvor det er registrert drivverdige forekomster av sand, grus og mineraler.
- (N) Tettstedstilknytning²⁾ oppgis ved kode for planteigens beliggenhet i forhold til nærmeste tettsted. Det skilles mellom:
- (i) innenfor tettstedsgrensen
 - (ii) på tettstedsgrensen
 - (iii) utenfor tettstedsgrensen.
- (O) Av andre kjennetegn vil en nevne bygg herrer og antall boligheter.

2.3 Utvikling av planregnskapet

Opplegget ved registrering av opplysningene til de fire prøvefylkene er i hovedtrekk det samme. Men mindre justeringer er foretatt. Data-materialet inneholder ikke opplysninger om grunnkrets (felt 3 på kodeskjema del I og II). Vedleggene 5.1-5.3 viser de kodeskjemaene som ble benyttet i Akershus og Rogaland og Østfold -81. Planregnskapet for disse fylkene gjelder for periode 1/1.1981 - 31/12.1992.

-
- 1) Med byggeklart areal forstås areal hvor de kommunale grunnlagsinvesteringene er ført fram til feltet.
- 2) For tettsteder med over 1 000 innbyggere benyttes Byråets tettstedsgrense av 1975.

Som nevnt tidligere startet arbeidet med planregnskapet opp som et prøveprosjekt i Østfold i 1979. Disse registreringene gir bl.a. opplysninger om planlagt arealbruk for perioden 1/6.1979 - 1/6.1991. Ved denne registreringen ble bare del 1 av kodeskjemaene benyttet. Opplysningene om erverv (feltene 20-28) ble ikke registrert, samtidig som inndelingene av formålsklasser (felt 7) er endret. Materialet for Østfold er oppdatert slik at registreringen her gjelder fra 1/1.1981 - 31/12.1992. En har her tatt hensyn til de endringene som er blitt gjort.

Sør-Trøndelag var prøvefylke nr. 2, og en benyttet samme kodeskjemaet som førsteregistreringen i Østfold. Men formålsinndelingen i forbindelse med opplysningene i felt 7 var endret. Planregnskapet for Sør-Trøndelag gjelder for perioden 1/1.1980 - 31/12.1991. Arbeidet med oppdatering av disse opplysninger er igang slik at også planregnskapet for dette fylke vil gjelde for perioden 1/1.1981 - 31/12.1992. De endringer som er gjort i registrerings-skjemaet blir tatt hensyn til ved dette arbeidet.

2.4 Datakvalitet

Alt statistisk materiale er forbundet med større eller mindre grad av usikkerhet. Denne usikkerheten kan skyldes ulike forhold. I arbeidet med planregnskapet kan slike feil skyldes målefeil, klassifiseringsfeil, kodefeil o.l. Videre kan opplegget være noe upresist slik at det fører til misforståelser på enkelte punkter. Datagrunnlaget, dvs. arealbruksplanene, som arealregnskapet bygger på er forholdsvis lite homogent. De ulike kommunene står på ulike nivåer m.h.t. arbeidet med oversiktsplaner. Kommunene har også ulike praksis ved utarbeidelse av utbyggingsplaner. Eksempler på slike problemer er kart med ulik målestokk og ulik praksis ved avgrensning mellom f.eks friområder og boligområder. Angivelsen av formålsklasser som teknisk anlegg og institusjonsareal (barnehage) innenfor større planlagte boligområder, følger heller ikke alltid samme mønster. Videre vil et godt resultat både avhenge av intervjuerens og planleggerens arbeid og mulighet til å framskaffe gode oversikter over kommunens plansituasjoner etter de kriterier planregnskapet utarbeides etter.

3. ARBEIDSRAPPORTENE FRA FYLKENE

3.1 Innledning

Dette kapitlet inneholder arbeidsnotatene vedrørende registreringsarbeidet med planregnskapet i de fire prøvefylkene Østfold, Akershus, Rogaland og Sør-Trøndelag. Rapporten fra Østfold har en

delt i to. Første del omhandler arbeidet med planregnskapet for perioden 1/6 1979 - 1/6 1991, mens del to tar for seg arbeidet i forbindelse med oppdatering av disse data.

3.2 Østfold

3.2.1 Innledning

Planregnskap for Østfold foreligger nå for periodene 1/6.1979 - 1/6.1991 og 1/1.1981 - 1/1.1992. Planregnskapet for den første periode adskiller seg noe fra det planregnskapet som er utarbeidet for 1981 - 1992 vedrørende hvilke kjennetegn som er register (jamf.kap.2.3).

3.2.2 Planregnskapet for 1/6.1979 - 1/6.1991

3.2.2.1 Innledning

Registreringsarbeidet har foregått i to faser: Registrering av planer ved intervju av kommunal planlegger og bearbeiding av materialet.

3.2.2.2 Intervju

For å få en samlet oversikt over kommunens aktuelle utbyggingsplaner, var en nødt til å foreta registreringene ved intervju.

Gjennom brev til kommunenes oversiktplanleggere ble kommunene informert om registreringsarbeidet. Disse kontaktpersonene var plukket ut i samarbeid med fylkesreguleringsarkitekten. Vedlegg 3.2.4:1 gir en oversikt over kontaktpersonene i 1979. Brevet ble fulgt opp med telefon der avtale for besøk i kommunen ble gjort.

Samtlige kommuner med unntak av Rømskog har vært besøkt. Opplysningene fra denne kommunen er hentet inn dels pr. telefon og dels hos fylkesreguleringsarkitekten, som har bistått i utarbeidelsen av kommunens generalplan.

Ved registreringene til planregnskapet 1979 ble de ulike plankart gjennomgått sammen med planlegger og kjennetegnene ble notert på kartet. Vedlegg 3.2.4:2 viser hvilke typer plankart som utgjør registreringsgrunnlaget.

3.2.2.3 Bearbeiding

Alle planteigene ble overført på økonomisk kartverk i målestokk 1:5 000. Deretter ble arealene målt og arealkategorier som teigen omfatter (arealsituasjon) registrert.

I alt ble det registrert 599 planteiger (4 av disse utgjorde alternative utbyggingsområder). Tid som gikk med til dette registreringsarbeidet er beregnet til 5 månedsverk.

3.2.2.4 Kodeskjema

Arealbruksplaner utgjør et meget uensartet datagrunnlag, og det var derfor vanskelig å definere en registreringsenhet. Definisjonen som ble brukt er gjengitt på side 6, pkt. 2.1. Registreringene skal inneholde alle de utbyggingsplaner som kommunenes fysiske planlegging omfatter innenfor en planperiode på 12 år. Spredt boligbebyggelse i og utenfor regulert strøk, hytteområder og veier er ikke med i registreringene. Planregnskapet omfatter derfor ikke all den utbygging som vil skje i 12-årsperioden. Nøyaktigheten av opplysningene vil avhenge av flere forhold. En vil her nevne noen få.

For det første vil ulik praksis i kommunene når det gjelder utarbeidelsen av plankart ha en viss betydning for resultatene. Det samme gjelder bruk av ulike typer plankart for utbyggingsområdene. Videre vil forhold som hvor langt kommunen er kommet i oversiktsplanleggingen (se vedlegg 3.2.4:3) og i planleggingen av de ulike utbyggingsområdene også ha betydning for datakvaliteten. I Østfold støtte en f.eks. på problemer vedrørende bruk av ulike målestokk på kart, ulik praksis ved avgrensing mellom friområder og boligområder, samt ulik angivelse av mindre formålklasser som teknisk anlegg og institusjonsareal (barnehager) innenfor større planlagte boligområder.

Det må forøvrig nevnes at registreringene også vil avhenge av planleggerens vurderinger. Alle planforslagene som er tatt med her er ikke behandlet av generalplanutvalgene eller kommunestyrene.

En vil her gi en vurdering av de problemene en møtte ved registreringen av de enkelte kjennetegnene i kodelisten (jamf. vedlegg 5.1-5.3)

Felt 07 Formål i planteigen

Følgenden planlagte arealbruksklasser ble registrert:

- bolig
- industri
- forretning
- industri og forretning
- offentlig formål
- almennyttig formål
- trafikkområder
- båthavn, lystbåt
- privat institusjon

Formålklassene industri og forretning, båthavn og privat institusjon er registrert kun med en planteig hver. De øvrige formålklassene er i henhold til formålklassene i generalplanen.

Offentlig og almennyttig formål, er klasser med et varierende innhold. Offentlig formål inneholder så ulike klasser som tekniske anlegg og aldershjem. En ny klassifisering av planlagt arealbruk ble derfor nødvendig. (Senere registrering er blitt foretatt etter en ny klassifisering. Jmfør pkt. 2.3).

Felt 09 Planstatus

Planstatusen er oppgitt for hele kommunen. Der hvor den registrerte planlagte arealbruken avviker vesentlig fra en vedtatt eller godkjent plan, har datamaterialet fått status som planforslag.

Felt 11 Utbyggingsperiode

Planperioden på 12 år inndeles i de to utbyggingsperiodene 0-4 år, og 5-12 år fra registreringstidspunktet. Noen av planteigene er registrert som ufordelt på planperiode. Dette skyldes i hovedsak to forhold.

- a) planlegger var usikker m.h.t. utbyggingstidspunktet.
- b) utbygging starter opp i slutten av periode 1 og avsluttes i periode 2.

Det er skilt mellom a og b i registreringen. Forhold a gjelder i hovedsak for ervervsareal, mens b gjelder for de resterende arealbruksklasser.

Felt 29-67 Arealsituasjonen

Angivelsen av arealsituasjonen er i hovedsak basert på økonomisk kartverk. Da det for mange kommuners vedkommende foreligger relativt gamle kart, kan angivelsen avvike noe fra dagens arealsituasjon. Vedlegg 3.2.4:6 viser fotograferingsår for økonomisk kartverk etter kommune.

Kommunene har ulik praksis når det gjelder avgrensning av planteigene mot eksisterende bebyggelse. I noen tilfelle er den innlemmet i planområdet, i andre tilfelle er den skravert ut. Der hvor det bebygde arealet inngår i planteigen har en ikke opplysninger om bebyggelsen skal bestå, rives eller rehabiliteres.

3.2.2.5 Kommunene

I dette avsnittet vil en gi en kort oversikt over spesielle registreringsforhold i enkelte kommuner i forbindelse med registreringen 1979.

Halden	Ny ikke behandlet generalplan utarbeidet av konsulentfirma
Sarpsborg	Registreringene i sentrumsområdene er gjort på reguleringsplannivå, mens registreringene i kommunens nordre deler bygger på disposisjonsplan
Fredrikstad	Nyansatt planlegger. Ingen utarbeidet generalplan
Moss	Registreringene er utført av konsulent T. Haave ved Plan- og utbyggingsavdelingen
Hvaler	Uavklart generalplansituasjon
Varteig	Kontorsjefen hadde nylig overtatt ansvaret for generalplanleggingen
Aremark	Registreringene er utført av T. Haave i forbindelse med utarbeidelse av generalplanen
Rømskog	Registreringene er utført av T. Haave i forbindelse med utarbeidelse av generalplanen
Skiptvet	Uavklart generalplansituasjon
Rakkestad	Uavklart generalplansituasjon
Tune	Utbyggingsområdene er gitt en grov avgrensning
Råde	Registreringene er utført med bistand fra en av planleggerens medarbeidere

3.2.3 Planregnskapet for 1/1-1981 - 31/12-1992

3.2 3.1 Innledning

Utarbeiding av planregnskaper for Østfold 1981 - 1992, har vært en ajourføring og supplerings av planregnskapet for 1/6-1979 - 1/6-1991. Opplegget for registreringen fulgte i hovedsak det tidligere opplegget.

3.2.3.2 Intervju

Som ved registreringen i 1979 ble oversiktsplanleggerene i samtlige kommuner informert om dette arbeidet gjennom brev.

kontaktpersonene var plukket ut i samarbeid med fylkesreguleringsarkitekten. Brevet ble fulgt opp med en telefon der avtale for besøk til kommunene ble gjort.

Samtlige kommuner med unntak av Hvaler og Rømskog har vært besøkt. Opplysninger fra disse to kommunene er hentet inn dels pr. telefon og dels hos fylkesreguleringsarkitekten. Den praktiske utformingen av generalplanen for disse to kommunene foregår i nært samarbeid med plan- og forurensingsavdelingen. En liste som viser kontaktpersoner og registreringstidspunkt for de ulike kommunene er vist i vedlegg 3.2.4:4.

Registreringene i kommunen ble gjort sammen med kommunens planlegger. En tegnet inn områdene direkte på økonomisk kartverk som viste de tidligere registreringer. Parallelt hentet en inn opplysninger om områdene på et ferdig utarbeidet spørreskjema.

3.2.3.3 Bearbeiding

Kommunevise sammendrag i forbindelse med dette arbeidet, ble utarbeidet i løpet av januar og februar 1981. Oversiktene ble sendt sammen med brev til alle kommuner med unntak av Hvaler. En ba i brevet om at kommunens planlegger gikk gjennom og registrerte feil i materialet, og at generalplanutvalget i vedkommende kommune godkjente oversikter som kommunens aktuelle utbyggingsområder for perioden 1981-92. Svarfrist ble satt til 30. april. En har mottatt svar fra 22 kommuner. De enkelte arbeidsoppgaver er blitt utført i følgende tidspunkter:

Oktober:	Brev til kommunene Generelle forberedelser
November:	Registreringer/etterarbeid
Desember:	Opplysningene kodes
Januar:	Kommunevise sammendrag
Februar:	Brev til kommunene
Mars:	Materiale levert SSB for punching 5/3-81

Som det framgår av tabellen ble hovedtyngden av registreringsarbeidet foretatt i siste halvdel av oktober og i november 1980. I tidsbudsjettet som var utarbeidet på forhånd, tok en sikte på å dekke 2 kommuner på 2,5 dager. Budsjettet var beregnet slik:

Forberedelse:	Gjennomgang av 1979-registreringene og foreliggende generalplanmateriale	1,0 dag
Registrering:	2 kommuner	1,0 dag
Etterarbeid:	Rentegning og arealmåling av nye teiger	0,5 dag
Sum 2 kommuner:		<u>2,5 dager</u>

Utarbeiding av kommunevise sammendrag har tilsammen krevd 78 timeverk, maskinskriving og korrekturlesing ikke inkludert.

3.2.3.4 Kodeskjema

Det har også i denne registeringsrunden vært problemer i forbindelse med å registrere visse kjennetegn av planteigene. Generelt vil en si at opplysningene p.g.a. den detaljegrad som kodeskjemaet legger opp til best kan gis for de områdene som har stadfestet reguleringsplan.

Av mer konkrete problemer vil en nevne følgende:

Kodeskjema I (jamf. vedlegg 5.1)

Felt 07. Formål planteig

Det har tildels vært vanskelig å få mer detaljerte opplysninger enn formålsinndelingen i bygningsloven. Dette har bl.a. medført at registreringen av hytteområder er blitt mangelfulle. Generalplanen gir som oftest bare rammer for den totale hyttebyggingen. I de fleste tilfeller blir søknader om hyttebyggingen godkjent av byggingrådet etter private disposisjonsplaner.

Felt 11. Utbyggingsperiode

Grunnene for å klassifisere utbyggingen av planteiger som ufordelt kan være forskjellig. Foruten de momenter som er nevnt i notatet i forbindelse med planregnskapet for Østfold 1979-91, kan det også bety at kommunene ikke vet når det blir behov for å bygge ut et planområde til f.eks. industriformål.

Felt 21-28. Erverv av areal

Hvis kommunen har tatt kontakt med grunneieren og diskutert kjøp av arealet er dette blitt klassifisert med planlagt erverv.

Felt 29-67. Arealopplysninger

Nøyaktigheten i avgrensingen for en planteig vil bl.a. avhenge av hvor langt planleggingen i området er kommet. Denne avgrensingen vil også avhenge

av om planteigen befinner seg i et tettbebygd sentrumsområde eller i mer spredtbygde perifere områder. I sentrum er vanligvis utbyggingsområdene små og klart avgrenset av gatenett o.l. Utbyggingsområdene i utkantene er oftest større og "løsere" avgrenset, og grensene kan endre seg etterhvert som planleggingen skrider fram.

Felt 68. Tilknytning til tettsteder

Bare tettsteder over 1 000 innbyggere er tatt med

Kodeskjema II (jamf.vedlegg 5.2)

Felt 15. Antall boligenheter

For boligteiger som er regulert og/eller som skal bygges ut i perioden 1981-84 for de kommuner med boligprogram, er antallet som er oppgitt forholdsvis nøyaktig. Hvis utbyggingen skal foregå på planteiger uten slike planer vil en måtte bygge på anslag. Arealstørrelsen sammen med planlagt utnyttning er da ofte brukt.

Kodeskjema III (jamf.vedlegg 5.3)

Felt 4. Utbygget del

For områder som delvis er utbygget var denne klassifiseringen noe problematisk. Kriterier for hva som skal skilles ut som et utbygget område praktiseres forskjellig. Det er spesielt i forbindelse med planlagt utbygging av områder til industriformål dette har vært mest aktuelt. Slike områder blir gjerne bygget ut etter hvert som interessenter melder seg.

4.2.3.5 Kommunene

I dette avsnittet vil en gi en kort oversikt over spesielle registreringsforhold i enkelte kommuner.

0101	Halden	Nyansatt planlegger. En fikk hjelp av avd.ark. Mass til registreringsarbeidet. Generalplanen behandler ikke sentrumsområdene. Kommunen venter på en sentrumsplan.
0102	Sarpsborg	Registreringen i sentrumsområdene er baserte på reguleringsplaner, mens til registreringene i kommunens nordre deler benyttet en oversiktsplaner på generalplannivå.
0103	Fredrikstad	Eierforhold er registrert fra generalplanens eiendomskart
0114	Varteig	Uavklart generalplansituasjon

- 0115 Skjeberg Vil antakelig foregå en sterk presisering av utbyggingsalternativer i tida framover. Planregnskapet gir derfor ikke noe godt bilde av reell etterspørsel etter arealene i kommende tolvårsperiode
- 0121 Rømskog Registreringene foretatt pr. telefon
- 0123 Spydeberg Uavklart generalplanssituasjon. Den politiske behandlingen medførte store endringer.
- 0124 Askim Den første kommunen som ble registrert, noe materialet kan bære preg av
- 0125 Rakkestad Registreringene foretatt i samarbeid med rådmann, ordfører og avd. ing. ved teknisk etat. Usikkerhet og uenighet i kommunen om hva som er aktuelt å bygge ut
- 0130 Tune Vanskelig å få presise avgrensninger for en del av områdene (Opstad-feltene)
- 0135 Råde En brukte ulike registreringskilder. (Dels reguleringsplaner, og dels generalplaner.)

Liste over kontaktpersoner ved utarbeidelsen av Planregnskap for Østfold 1979.

Kommune	Kontaktpersoner
0101 Halden	Avd.ark. Mass
0102 Sarpsborg	Byark. M. Tveit
0103 Fredrikstad	Planlegger T. Lello
0104 Moss	Avd. ark. N. Ellefsen
0111 Hvaler	Komm.ing. R. Bergset
0113 Borge	Reg. ark. T. Tjernås
0114 Varteig	Ktr. sjef T. Heier
0115 Skjeberg	Bygn.sjef H. Ludvigsen
0118 Aremark	Kontorsjef V. Torgersen
0119 Marker	Komm.ing. N. Olsson
0121 Rømskog	Komm.ing. V. Nilsen
0122 Trøgstad	Komm.ing. K. Sandvik
0123 Spydeberg	Tekn.sjef L. Lilleng
0124 Askim	Planlegger L. Storsvé
0125 Eidsberg	Avd.ing. E. Endrerud
0127 Skiptvet	Komm.ing. K. Tjernsbekk
0128 Rakkestad	Avd.ing. K. Hansen
0130 Tune	Reg.sjef H. Grobstock
0131 Rolvsøy	Avd.ing. G. Holme
0133 Kråkerøy	Bygningssjef L. Berg Andersen
0134 Onsøy	Komm.ing. I. Henriksen
0135 Råde	Tekn.sjef K. Breda
0136 Rygge	Reg.sjef D. Næsje
0137 Våler	Avd.ing. A. Helgedagsrud
0138 Hobøl	Tekn.sjef S. Stubberud

PLANKARTGRUNNLAG FOR PLANREGNSKAP FOR ØSTFOLD 1979

Kommune	Plankart. Type og målestokk
Halden	Generalplankart M 1:10.000
Sarpsborg	Generalplankart M 1:10.000, Disposisjonkart M 1:5.000 for Kurland og Borregård
Fredrikstad	Kart vedlagt boligbyggeprogram M 1:10.000. Disposisjonskart M 1:5.000 for Ambjørnrød
Moss	Generalplankart M 1:10.000
Hvaler	Generalplankart M 1:5.000
Borge	Soneplaner M 1:5.000
Varteig	Generalplankart M 1:5.000. Disposisjonsplan M 1:2.000
Skjeberg	Generalplankart M 1:10.000
Aremark	Generalplankart M 1:5.000
Marker	Generalplankart M 1:5.000
Rømskog	Generalplankart M 1:5.000
Trøgstad	Generalplankart M 1:5.000
Spydeberg	Generalplankart M 1:5.000. Kart over alternative boligområder M 1:10.000.
Askim	Generalplankart M 1:5.000. Disposisjonskart for Kråkåsen M 1:5.000. Reguleringsplankart M 1:1.000
Eidsberg	Generalplankart M 1:5.000
Rakkestad	Generalplankart M 1:5.000. Disposisjonskart for Sørbyåsen M 1:10.000
Tune	Generalplankart M 1:5.000. Inntegning av planlegger.
Rolvøy	Generalplankart M 1:10.000.
Kråkerøy	Generalplankart M 1:10.000. Plankart for Fuglevikområdet M 1:5.000
Onsøy	Generalplankart M 1:20.000
Råde	Generalplankart M 1:5.000. Reguleringsplankart M 1:1.000
Rygge	Generalplankart M 1:20.000. Disposisjonsplankart M 1:5.000 og M 1:1.000 for Øreåsen
Våler	Generalplankart M 1:5.000. Reguleringsplankart M 1:1.000
Hobøl	Generalplankart M 1:5.000.

	Ferdig generalplan - forslag	Uttalelse fra fylkesutvalget og regionplan- råd	Behandlet av byggningsrådet og lagt ut til off. ettersyn	Vedtatt av kommunestyret	Behandlet av fylkesutvalget	Behandlet av fylkesmannen	Godkjent av Miljøvern - departementet	Gjeldende generalplan godkjent, dato	Stadfestet generalplan - vedtekt (§ 21 a.L)		Stadfestet generalplan - vedtekt (puste - (omsve: ftekt)
									a	b	
MOSS	November 1976	F.mai 1977	Aug. 1978	Okt. 1978	Desember 1977	Januar 1979					
RYGGE	Desember 1978	R.aug. 1979 F.okt. 1979									24/3 -78
RÅDE	November 1975	F/R Des. 1975	26.3.-26.4.75	Mai 1977	Okt. 1977	Desember 1978	6.april 1978	6.april 1979			
VÅLER *	April 1979										
BORGE											24/8 -79
FREDRIKSTAD											26/2 -79
HVALER *											27/7 -79
KRÅKERØY	Desember 1979	F/R okt. 79									
ONSØY	Juni 1976	R.febr. 1977	24.5.-1.6.78	Mars 1979	September 1979						
ROLVSØY	Februar 1975	Februar 1975			Retur febr.79						
SARPSBORG *											
SKJEBERG											
TUNE	November 1977	F.mai 1978 R.juni 1978									
VÅRTEIG											
ASKIM	Juli 1975	Juli 1975 Sept. 1975	6.9.-1.11.75	November 75	Mars 1977	Mars 1977	19.1.1979	19.januar 79			
FIDSBERG	Februar 1977	R.nov. 1977 F.april 79									27/2 -79
HOBØL	Juni 1978	R.febr. 79 R.januar 79		November 1979	30. mai 1980						
MÅRKER				30.6.1981							
BAKKESTAD *	1973 Under rev.							6. januar 76			
RØMSKOG	September 1979										
SKIPTVEDT	Desember 1978	R/V mai 1979									
SPYDEBERG											
TRØGSTAD	Oktober	R/V mai 1979									
AREMARK											
HALDEN											25/7 -78

GENERALPLANLEGGINGEN I ØSTFOLD FYLKE

AJOUR PR

Liste over kontaktpersoner ved utarbeidelsen av Planregnskap for Østfold 1980.

Kommune	Kontaktpersoner
0101 Halden	Avd.ark. Mass/plansjef T. Kongsrud
0102 Sarpsborg	Byark. M. Tveit
0103 Fredrikstad	Planlegger T. Lello
0104 Moss	Avd.ark. N. Ellefsen
0111 Hvaler	-----
0113 Borge	Reg.ark. T. Tjernås
0114 Varteig	Kom.ing. T. Bjerke
0115 Skjeberg	Avd.ark. B. Kalsås
0118 Aremark	Kontorsjef V. Torgersen
0119 Marker	Kom.ing. N. Olsson
0121 Rømskog	Kom.ing. V. Nilsen
0122 Trøgstad	Kom.ing. K. Sandvik
0123 Spydeberg	Tekn.sjef. L. Lilleng
0124 Askim	Planlegger L. Storsvê
0125 Eidsberg	Avd.ing. E. Endrerud
0127 Skiptvet	Kom.ing. K. Tjernsbekk
0128 Rakkestad	Rådmann S. Afdal
0130 Tune	Reg.sjef H. Grobstock
0131 Rolvsøy	Avd.ing. G. Holme
0133 Kråkerøy	Bygningssjef L. Berg Andersen
0134 Onsøy	Bygningssjef M. Edvarlsen
0135 Råde	Tekn.sjef. K. Breda
0136 Rygge	Reg.sjef D. Næsje
0137 Våler	Kom.ing. E. Stensland/avd.ing. A.Helgedagsrud
0138 Hobøl	Tekn.sjef S. Stubberud

	Ferdig generalplan - forslag	Uttalelse fra fylkesutvalget og regionplan- råd	Behandlet av byggningsrådet og lagt ut til off. ettersyn	Vedtatt av kommunestyret	Behandlet av fylkesutvalget	Behandlet av fylkesmannen	Godkjent av Miljøvern - departementet	Gjeldende generalplan godkjent, dato	Stadfestet generalplan- vedtekt (§ 21 a,L)		Stadfestet generalplan - vedtekt (puste - (omsvedtekt)	
									a	b		
MOSS	November 1976	F.mai 1977	Aug. 1978	Okt. 1978	Desember 1977	Januar 1979	15.april 1980	15.april 1980	*			28/3 -48
RYGGE	Desember 1978	R.aug. 1979 F.okt. 1979										
RÅDE *	Under revisjon	F/R Des. 1975	26.3.-26.4.75	Mai 1977	Okt. 1977	Desember 1978	6.april 1978	6.april 1979				
VÅLER *	April 1979											
BORGE	Desember 1979	15.1.1981										24/8 -74
FREDRIKSTAD	Juni 1980	14.5.1981										24/8 -74
HVALER *	Under utarb.											
KRÅKERØY	Desember 1989	F/R okt. 79										27/7 -79
ONSØY	Juni 1976	R.febr. 1977 F.mai 1977	24.5.-1.6.78	Mars 1979	4.okt.	Oktober 79						14/2 -80
ROLVSØY *	Under revisjon	R.febr. 1976			Retur febr.79							
SARPSBORG *	Under utarb.											
SKJEBERG *	Under utarb.											
TUNE	November 1977	F.mai 1978 R.juni 1978										27/7 -80
VARTEIG	Mars 1979	19.2.1981										
ASKIM	Oktober 1979	November 1979		Desember 1979	30.mai 1979	3.juli 1980		19.januar 79				
EIDSBERG	Februar 1977	R.nov. 1977 F.april 79										
HOBØL	Juni 1978	F.febr. 79 R.januar 79		November 1979	30. mai 1980	Juli 1980						25/4 -79
MARKER	Juni 1980	19.2.1981		30.6.1981								
RAKKESTAD *	1973 Under rev.						6. januar 76	6. januar 76				
RØMSKOG	September 1979	F.november 79 R.november 79		Desember 79	24.mars 1980	8. mai 1980	27.nov. 80	27. nov. 80	*			
SKIPTVEDT	Desember 1978	R/V mai 1979	22.11.1979	26.8.1980	21.10.1980							
SPYDEBERG *	Under utarb.											
TRØGSTAD	Oktober	R/V mai 1979		Desember 1979	25.mars 1980	6. mai 1980						
AREMARK	19.mars 1980	9.4.1981										25/7 -78
HALDEN	14.april 1980	9.4.1981										

GENERALPLANLEGGINGEN I ØSTFOLD FYLKE

AJOUR PR

1.7.1981

FOTOGRAFERINGSÅR FOR ØKONOMISK KARTVERK I ØSTFOLD

Kommuner	Fotograferingsår 19-																
	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	
Halden	x		x														
Sarpsborg			x	x	x												
Fredrikstad				x													
Moss													x				
Hvaler 1)	x																
Borge 1)			x	x													
Varteig						x											
Skjeberg			x		x												
Aremark 1)							x										
Marker							x										
Rømskog								x									
Trøgstad						x		x									
Spydeberg						x											
Askim						x											
Eidsberg						x											
Skiptvet				x													
Rakkestad						x	x										
Tune				x	x												
Rolvøy			x	x													
Kråkerøy				x													
Onsøy				x													
Råde				x													
Rygge													x				
Våler				x	x												
Hobøl					x												

1) 1 planteig har ajourført arealsituasjon pr.1/1-81 ved herredsaagronom.

3.3 Akershus

PLANREGNSKAP FOR 1/1-1981 - 31/12-92

3.3.1 Innledning

Arbeidet med å lage et planregnskap for Akershus fylke startet opp i september 1980, og i hovedsak følger en samme opplegg som for Østfold.

3.3.2 Intervju

For å orientere om arbeidet med et planregnskap for fylket, og forberede et besøk fra fylkeskommunen, ble det sendt ut likelydende brev til Teknisk etat i hver av kommunene. Avtale om tidspunkt for besøk ble gjort over telefon.

Kontaktpersonen ble anmodet om å sette av en halv eller hel dag (alt etter kommunestørrelse/-type), og framskaffe kopier av generalplan-kart.

Før besøket fant sted brukte en litt tid på å gå gjennom generalplanmateriale, evt. andre arealbruksplaner, boligbyggeprogram, kart etc., slik at en ikke møtte helt uten kjennskap til forholdene i kommunen.

Det ble laget et eget registreringsskjema for bruk under intervjuet (se vedlegg 3.3.9:1). Et tilleggs skjema ble brukt for innhenting av tilleggsopplysninger om mål for befolkningstilvekst, spredt boligbygging m.v. (Se også vedlegg 3.3.9:1.)

Under besøket i kommunen ble de aktuelle planteiger utpekt/inntegnet, og opplysninger i tilknytning til disse notert. Innhenting av de nødvendige opplysninger til et planregnskap for fylket gjennom intervju med en person ved teknisk etat i den enkelte kommune (heretter kalt planleggeren), synes å være en hensiktsmessig framgangsmåte. Planleggeren har som oftest hatt god oversikt over planleggingssituasjonen i kommunen, eventuelt kunnet formidle kontakt med andre personer mht. enkelte spørsmål.

Det har ikke medført spesielle problemer å få avtalt tid for besøk, eller å få svar på spørsmål. Enkelte ganger har tiden blitt noe knapp, og interessen for planregnskapet har vært varierende.

3.3.3 Bearbeiding

Ved Plan- og utbyggingsavd. i fylket ble planteigene overført til økonomiske kartverk og arealmålt, og kodeskjema ble utfylt. De nødvendige

kartblad måtte for det meste bestilles etter hvert fra fylkeskartkontoret, da Plan- og utb.avd. ikke har noe fullstendig kartsett.

Det er i alt registrert 662 planteiger i de 22 kommunene i Akershus. Gjennomsnittlig antall teiger pr. kommune blir da ca. 30. Antallet varierer fra 6 til 106.

Materialet ble sendt SSB for databehandling den 22. mai 1981. Forberedelsene til registreringene startet ca. 1. september 1980.

Arbeidsmengden pr. kommune vil variere med bl.a. antall teiger og kartsituasjon. Totalt er det brukt ca. 180 arbeidsdager på registreringsarbeidet. Det gir ca. 8 dagers arbeid pr. kommune i gjennomsnitt. På forhånd regnet en med et tidsforbruk på 4-5 dager pr. kommune i gjennomsnitt, fordelt slik:

1. Forberedelse	1 dag(er)
2. Kommunebesøk	1 "
3. Etterarbeid	2- 3 "

Som oversikten over besøksdager viser, ble det stort sett gjennomført ett kommunebesøk pr. uke. Etterarbeidet ble imidlertid "hengende etter", vesentlig som følge av kartsituasjonen i fylket.

3.3.4 Kartgrunnlag

I utgangspunktet hadde en tenkt seg inntegning og arealmåling av alle planteigene på økonomisk kartverk i M 1:5 000. Dette kartverket er for tiden under utarbeidelse for Akerhus sitt vedkommende, og foreligger derfor ikke i ferdig utgave for alle kommunene. En har derfor måttet benytte foreløpig/annet kartgrunnlag, samt flybilder, for store deler av arealet.

Tabell 3.3.1 viser fotograferingsår (for konstruksjon av økonomisk kartverk) for de enkelte kommuner, samt fotograferingsår for ajourføring.

Tabell 3.3.1 FOTOGRAFERINGSÅR FOR ØKONOMISK KARTVERK I AKERSHUS

Kom. nr.	Kommune/ Region	Fotograferingsår 19-													
		67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
VESTOMRÅDET															
19	Bærum														x
20	Asker			x									0		
FOLLO															
11	Vestby														x
13	Ski												x		
14	Ås														x
15	Frogn														x
16	Nesodden														x
17	Oppegård													x	
29	Enebakk													x	
NEDRE ROMERIKE															
26	Sørum								x						
27	Fet										x				
28	Rælingen												x		
30	Lørenskog													x	
31	Skedsmo									x					
33	Nittedal											x			
34	Gjerdrum				x										
ØVRE ROMERIKE															
21	Aurskog-Høland	x	x									0	0	0	
35	Ullensaker			x	x		x		x						
36	Nes					x	x	x	x						
37	Eidsvoll				x	x	x				x				
38	Nannestad			x	x	x									
39	Hurdal						x				x				

x = fotograferingsår

0 = fotograferingsår for ajourføring.

I Akershus ble fotografering for økonomisk kartverk i hovedsak foretatt i tiårsperioden 1970 - 80:

Bærum : 1980
 Asker : 1969
 Follo : 1978-79
 Nedre Romerike: 1969, 1974 -77
 Øvre Romerike : 1967 -75

Oversikten i tabell 3.3.2 viser for hvilke kommuner det er benyttet hhv. økonomisk kartverk (ferdig eller foreløpig utgave), kopier av markslagsfoliene og flybilder med markslagsregistreringer i arbeidet med å finne eksisterende arealsituasjon i planteigene.

Tabell 3.3.2 Kart-/bildegrunnlag for Akershus

Kom. nr.	Kommune/ Region	Økonomisk kartverk	Markslags- folier	Flybilder
VESTOMRÅDET				
19	Bærum ¹⁾	x	x	
20	Asker	x		
FOLLO				
11	Vestby			x
13	Ski		x	
14	Ås			x
15	Frogn			x
16	Nesodden			x
17	Oppegård		x	
29	Enebakk		x	
NEDRE ROMERIKE				
26	Sørums	x		
27	Fet	x		
28	Rælingen	x		
30	Lørenskog	x		
31	Skedsmo	x		
33	Nittedal	x		
24	Gjerdrum	x		
ØVRE ROMERIKE				
21	Aurskog-Høland	x		
35	Ullensaker	x		
36	Nes	x		
37	Eidsvoll	x		
38	Nannestad	x		
39	Hurdal	x		

1) Her er brukt Bærums eget kartverk med markslagsinndeling lik økonomisk kartverk. Fotogr. år 1969 - 77.

Bruk av markslagsfolier (over forenklete/eldre kart i M 1:5 000) og flybilder (M 1:15 000) gir ikke like god nøyaktighet i registreringene som ved bruk av ferdig økonomisk kartverk. Spesielt gjelder dette ved bruk av flybilder. Vanskeligheter med teig-avgrensning og arealmåling gjør at opplysningene mht. arealsituasjonen i Follo- kommunene Vestby, Ås, Frogn og Nesodden ikke er helt nøyaktige. Samtidig har en her flere tilfelle av "ufordelt" mht. arealsituasjonen enn ellers. Det skyldes også manglende markslagsinndeling på flybildene. Totalt har en 14 av 58 teiger med arealsituasjon "ufordelt" (ca.508 da). Kopier av markslagsfoliene er brukt for å finne arealsituasjonen i 3 kommuner med til sammen 82 planteiger, samt for planteiger i Bærum kommune. Sjølv etterarbeidet, dvs. overtegning fra plankart til økonomisk kartverk/annet kartgrunnlag, arealmåling m.v., har stort sett gått greit. Overgang fra plankart i f.eks. M 1:20 000 av eldre dato og med forenklet innhold, til M 1:5 000, har krevd tid og tålmodighet - men resultatet tror en er brukbart. I alle fall sett i forhold til nøyaktigheten av teigavgrensningene på plankartet. Mest tidkrevende når det gjelder etterarbeid har generelt sett vært arealmåling. Prikk-telling og planimetrering har vært benyttet til dette.

Kartsituasjonen i fylket har medført at det å lage et planregnskap for Akershus har blitt mer tid- og arbeidskrevende enn en kanskje regnet med fra starten av. Stadige bestillinger av og venting på kart, oppsporing og bestilling av annet kartgrunnlag/flybilder - samt ny venting - har dratt det hele ut i tid. Så kommer merarbeidet med å bruke f.eks. markslagsfolier og flybilder. Sjølv om ventetida ble fylt med annet arbeid (kommunebesøk, etterarbeid for øvrige kommuner etc.), kunne arbeidet har vært organisert bedre og gått raskere unna dersom kartgrunnlaget var i orden. Ved ajourføringen av planregnskapet vil disse problemene bli mindre pga. bedre kartdekning. En vil likevel få et merarbeid ved overtegning/oppretting fra gammelt/foreløpig til nytt kartgrunnlag.

3.3.5 Generalplanstatus

Tabell 3.3.3 viser generalplanstatus i kommunene, og hva slags plankart - materiale som finnes og hva som er benyttet i registreringsarbeidet.

5 av 22 kommuner hadde godkjent generalplan på registreringstidspunktet. 5 kommuner hadde generalplan vedtatt av kommunestyret, 7 kommuner hadde generalplan oversendt fylkeskommunen, og 5 kommuner hadde generalplan under

Tabell 3.3.3 Generalplanstatus og kartgrunnlag for Akershus 1981

Kom. nr.	Kommune/ region	General- plan status ¹⁾			Plankart; type og målestokk
		0	1	2	
Vestområdet					
19	Bærum		x		Generalplankart M 1:20 000. Kart over planlagte boligfelt M 1:10 000
20	Asker		x	x	Generalplankart M 1:10 000
Follo					
11	Vestby			x	Generalplankart M 1:20 000
13	Ski			x	Oversiktsplankart, Langhus M 1:5 000. Generalplankart M 1:25 000
14	Ås		x		Generalplankart M 1:5 000
15	Frogn			x	Generalplankart M 1:20 000
16	Nesodden			x	Generalplankart M 1:10 000
17	Oppgård		x	x	Generalplankart M 1:25 000. Kart over alt, boligarealer utenfor Generalplanen M 1:25 000
29	Enebakk			x	Generalplankart M 1:50 000. Detaljkart M 1:10 000
Nedre Romerike					
26	Sørum			x	Soneplankart 1:10 000
27	Fet			x	Kommuneplankart M 1:5 000 og M 1:10 000
28	Rælingen		x	x	Generalplankart M 1:10 000
30	Lørenskog		x		Generalplankart M 1:20 000
31	Skedsmo			x	Generalplankart M 1:10 000
33	Nittedal			x	Arealdisponeringsplankart M 1:10 000
34	Gjerdrum			x	Disposisjonsplan for Ask byggeområde M 1:5 000
Øvre Romerike					
21	Aurskog- Høland			x	Generalplankart M 1:50 000. Kart over byggeområder M 1:10 000
35	Ullensaker		x	x	Soneplaner M 1:5 000
36	Nes			x	Generalplankart-utkast M 1:5 000
37	Eidsvoll			x	Disposisjonsplankart M 1:10 000 og M 1:5 000
38	Nannestad			x	Disposisjonsplankart M 1:5 000
39	Hurdal			x	Soneplankart M 1:5 000

1) 0 = godkjent av Miljøverndepartementet.

1 = vedtatt i kommunen

2 = oversendt fylkeskommunen

3 = under utarbeidelse/revisjon

utarbeidelse. Aktivt revisjonsarbeid ble drevet i 4 av de 5 kommunene som hadde godkjent plan.

I følgende kommuner ble planteigene (helt eller delvis) inntegnet på nytt kart i M 1:10 000 eller 1: 5000 pga. plankartenes alder, målestokk, detaljeringsgrad eller andre "mangler": Ski, Oppegård, Lørenskog og Eidsvoll. I de fleste kommuner måtte de foreliggende plankart suppleres, ajourføres eller detaljeres i større eller mindre grad for å tilfredsstille planregnskapets krav. Dette ble gjort dels ved endringer/tilføyelser direkte på plankartene, dels ved nyere reguleringsplankart. Kvaliteten/nøyaktigheten av dette arbeidet kan nok variere litt.

3.3.6 Kodeskjemaene

Opplysningene som forsøkes innhentet oppfattes ofte som svært detaljerte. Det kan by på problemer å få fullstendige opplysninger, samtidig som spørsmålene kan skape irritasjon og uvilje i kommunene.

En annen svakhet ved planregnskapet - slik det framstår i dager at registreringa av boligteiger kun omfatter feltutbygging. Spredt boligbygging og fortetning faller altså utenfor. I Akershus er det forsøkt innhentet opplysninger om antall boliger som antas bygd spredt eller som fortetning i perioden 1981-84 (slike tall får en nå dessuten inn gjennom boligbyggeprogrammene 1981-84 (86)). Talla viser at ca. 26 prosent av alle planlagte boligenheter i fylket i 1981-84 vil bli bygd spredt eller som fortetning. Siden boligteigene utgjør hovedtyngden av de registrerte planteiger, må en være svært nøye med å presisere hva som er tatt med her.

Også planlagte vegarealer utelates i registreringene. Det er vanskelig å si noe om hvor stor del vegene utgjør av planlagt utbyggingsareal. En vesentlig del av vegareal vil være registrert under andre formål, mens en del ikke inngår i planregnskapet.

En må også være oppmerksom på at planlagt hyttebebyggelse er holdt utenfor planregnskapet i denne omgang. Kun en kommune i Akershus (Aurskog-Høland) oppgir at det skal bygges nye hytter i perioden 1981-92.

En vil også kommentere ulike forhold ved de enkelte kjennetegn som skal registreres ved hver planteig. Forslaget til endringer blir tatt opp i avsnittet 3.3.8.1.

Kodeskjema del I. (Jamfør vedlegg 5.1).

Felt 07. Formål.

Registreringsenheten er planteigen som kun skal omfatte ett formål (Jamfør avsnitt 2.1). Nå er det slik at praksis m.h.t. avgrensing

av utbyggingsarealer varierer fra kommune til kommune. Dette gjelder spesielt avgrensning til grøntområder/friområder, eksisterende bebyggelse og vegareal. Noen ganger vil en derfor registrere f.eks. boligteiger som inneholder betydelige areal av denne typen, mens en i andre tilfeller har en mer detaljert registrering. Detaljert formålsangivelse fås stort sett bare for teiger som skal bygges i perioden 1981-84. Som oftest får en bare oppgitt hovedformål (boliger, industri, offentlig formål etc.).

I tillegg kommer det forhold at planregnskapets klassifisering av planlagt arealbruk ikke samsvarer med formålsinndelinga etter bygningslova. Spesielt har det vært vanskelig å plassere generalplanenes "offentlige formål". Dette hører hjemme i minst 3 hovedklasser i planregnskapet (Forretnings- og sentrumsareal, institusjonsareal, tekniske anlegg), men er altså plassert som "ufordelt institusjonsareal" når formålet ikke kan presiseres.

Fritidsareal, kommunikasjonsareal og tekniske anlegg er registrert i svært liten utstrekning. De to sistnevnte klassene havner nok ofte i andre båser - f.eks. "offentlig formål", eller "glemmes" av planleggeren.

I større boligområder er dessuten arealer planlagt til offentlige formål (f.eks. barnehager) og forretninger, i noen planteiger spesifisert, mens disse formål ikke framkommer for andre planteiger i tilsvarende områder.

Felt 08-09. Plankode og planstatus.

Generalplaner og reguleringsplaner er omtrent enerådende som datakilder for planregnskapet i Akershus. Planstatus angir om planteigen inngår i foreliggende generalplan (-forslag) eller ikke. Hva som kommer med av planforslag vil variere fra kommune til kommune.

Felt 10. Reguleringsplannummer.

Kun aktuelle reguleringsplaner registreres. Stadfestingsdato er enten oppgitt av planlegger eller funnet ved hjelp av kartregistrering i plan- og utbyggingsavdelingen. Planteiger som er regulert gjennom en pr. i dag uaktuell reguleringsplan, registreres som om den ikke var regulert.

Felt 11. Utbyggingsperiode.

Her har en alternativene 1981-84, 1985-92, 1981-92 ("i begge perioder") og ufordelt å velge mellom. De fleste kommuner har en snevrere tidshorisont enn 12 år for sine generalplaner, slik at opplysningene om utbygging i perioden 1985-92 ofte har blitt ufullstendige og beheftet med større grad av usikkerhet. Dette gjelder også for kjennetegn som avgrensning, formål, antall boliger etc.

Erfaringsmessig havner mange planteiger i ufordelt. Det kan skyldes reell usikkerhet angående når utbygging skal skje, men også dels "lettvinnhet" - planleggeren slipper å innhente opplysninger han ikke selv har "i hodet", eller foreta en mer nøyaktig avgresning/oppdeling av planteigene på kartet. Dette slutter en bl.a. på grunnlag av at en i noen kommuner konsekvent har plassert teigene i enten første eller andre periode, mens en i andre kommuner har de fleste teigene som "ufordelt i perioden".

Felt 29-63. Arealssituasjon

Det er ikke helt korrekt å si at planregnskapet viser arealtilstanden i planteigen 1/1 1981. Forandringer kan ha skjedd i mellomtida (f.eks. m.h.t. hva som er fulldyrka mark, bebygd areal). En tror likevel ikke dette er noen vesentlig feilkilde.

Videre gir ikke datagrunnlaget muligheter for en detaljert inndeling av eksisterende bebygd areal. Dette har stort sett blitt plassert i "ufordelt bebygd areal".

Felt 64-65. Naturvern-og friluftssinteresser.

På grunn av uklare definisjoner, og vanskeligheter med å få opplysninger av planlegger i kommunen, er eventuelle naturvern- og friluftssinteresser i planteigen stort sett ikke registrert. Slike opplysninger kommer ikke med i resultatsrapporten. Det samme gjelder sand-, grus- og mineralforekomster.

Kodeskjema II. (Jamfør vedlegg 5.2).

Felt 14. Byggherre.

Her har nok intervjuer og intervjuobjekt ofte operert med ulike definisjoner av hvem som er byggherren. Opplysningene utelates derfor.

Felt 15. Antall boligenheter.

For boligteiger som skal bygges ut i perioden 1981-84 får en oftest oppgitt et relativt nøyaktig og sikker boligtall. Det kan likevel forekomme at en ikke har tatt stilling til utnyttelsesgraden enda, men f.eks. opererer med to alternativer. I slike tilfeller er et gjennomsnittsboligtall registrert. Vanskeligere er det å få sikre opplysninger om antall boliger når feltet ikke skal bygges ut på flere år og/eller bare foreligger som planforslag. Da blir det ofte nokså løse anslag, eventuelt utelates boligtall helt. Opplysningene om antall boliger hentes i stor grad fra boligbyggeprogrammene, og disse dekker kun første utbyggingsperiode i planregnskapet. En kan også ha tilfeller der det oppgis at et visst antall boliger er planlagt bygd i et bestemt tidsrom, men uten at en

har tatt stilling til hvor denne utbyggingen skal skje. Slik ikke-stedsbestemt utbygging kommer ikke med i planregnskapet. Et lignende problem har en i områder der en del av et større boligfelt er tenkt utbygd innenfor 12-årsperioden, men uten at en kan si hvilken del. Her registreres da hele boligfeltet. Forholdet mellom areal og antall boliger blir imidlertid feilaktig (jfr. pkt. 3.3.7, Nes kommune).

En del av opplysningene vil referere seg til besøkstidspunktet, og altså ikke til 1/1 1981. Dette gjelder helt eller delvis plankode/planstatus, eierforhold og byggeklart areal. Eksisterende arealbruk vil referere seg til fotogrammer år.

3.3.7 Kommunene

Innsamling av data, opplysningenes art, kartgrunnlag m.v. kommenteres her for hver enkelt kommune - i den grad det er forhold som en bør være spesielt oppmerksom på.

Vestområdet

Bærum: Planteig nr.56 - Burudmarka, er et svært foreløpig planforslag, med usikker avgrensing. Antall boliger er ikke oppgitt. Teigen burde kanskje vært holdt utenfor regnskapet.

Asker: Planlegger tok forbehold om planforslag da de ikke var behandla av den politiske ledelse.

En fortetning på hhv. ca. 150 og ca. 110 boliger pr. år i de to kommunene faller utenfor regnskapet.

F o l l o

Vestby: Her er få planteiger registrert pga. at en har vedtatt "byggestopp" i kommunen i 5 år fra 1984. Det er derfor ikke registrert planlagte boligområder i perioden 1985-92. En del spredt boligbygging samt private reguleringsplan-forslag (som en regner med vil komme) vil likevel bli realisert i perioden.

Ski: Generalplan for Ski kommune ble vedtatt i kommunestyret i 1970, men er ikke godkjent. Planlegger opplyste at planen er heller uaktuell i dag og at det i stedet er behov for mer detaljerte planer for byggeområdene. F.eks. har en "oversiktsplan" for Langhus (kart i M 1:5000), samt reguleringsplaner/-planforslag for de fleste andre byggeområder. I Ski sentrum vil det nok bli en del utvidelser/ondisponeringer av eksisterende bebygd areal som ikke er kommet med i regnskapet pga. "usikkerhet". Det er også planlagt bygging av ny kirke og idrettshall i perioden, uten at arealer til dette er utpekt enda.

Ås: Planlegger holdt seg i hovedsak til godkjent generalplan, og ga få opplysninger ut over det. Generalplanperioden er 1975-86, men antyder også et "langsiktig utbyggingsmønster". Mangelfull markslagsinndeling på flybildene har medført "ufordelt" m.h.t. arealsituasjon for en del teiger (i alt 55 da). Disse arealene er stort sett skogdekte.

Frogn: Det vil her bli utbygd et vesentlig større boligareal i perioden 1981-92 enn det planregnskapet gir uttrykk for. Totalt er det registrert 444 planlagte boliger (i felt), mens planlegger anser 75 boliger pr. år (dvs. 900 boliger i perioden) som et "ikke urimelig tall". Misforholdet kommer av at en tenker seg en videre utbygging i Dyrfløkke-Skiphelleområdet (der planteig nr. 3 er første utbyggingstrinn), uten at en har konkrete planer for dette i dag. Planlegger var derfor ikke i stand til å avgrense de kommende boligteiger her.

Nesodden: Planlegger viste stor interesse for planregnskapet, og har tidligere sendt sine kommentarer m.h.t. metode/opplegg fra Statistisk Sentralbyrå. Det var noe problematisk å innhente de nødvendige data, særlig m.h.t. utbyggingsperiode og antall boliger. På grunn av mangelfull markslagsinndeling på flybildene har 9 av 24 planteiger forholdsvis store deler av arealet som "ufordelt" m.h.t. arealsituasjon (238 da). Disse arealene er stort sett skogdekte.

Oppegård: Planlegger holdt seg stort sett til godkjent generalplan. Områder som f.eks. Flåtestadskogen og Svartskog er derfor ikke registrert. En viss utbygging i disse områder kan nok skje innen perioden, men størstedelen vil vel komme etter 1992. Boligtall ble ikke oppgitt for teig nr. 9, 15, 16 og 48 (209 da).

Enebakk: Forslag til "Kommuneplan 1976-84 for Enebakk" er hovedkilden for registreringene, og planlegger ga få opplysninger utover dette. Planteig nr. 8 er nokså usikker m.h.t. avgrensing, formål og boligtall. Noe av arealet blir muligens lagt ut til industri i stedet.

I de fire kommunene i Follo der flybilder er benyttet for å finne eksisterende arealbruk (Vestby, Ås, Frogn, Nesodden), må arealfordeling og -tall generelt ansees som mindre pålitelige enn for øvrige kommuner.

Nedre Romerike

Sørum: Planlegger holdt seg stort sett til generalplanforslaget, med planperiode 1980-88. Utbyggingsperiode ble oppgitt som usikker for relativt mange av planteigene.

Fet: Det foreliggende generalplanforslaget (1976-88) må i følge planlegger omarbeides og forbedres betraktelig. Flere av planteigene ble betegnet som svært usikre m.h.t. plassering, avgrensing og øvrige opplysninger. "Et uheldig registreringstidspunkt" (med tanke på planregnskapet) var planleggers kommentar.

Rælingen: Planteig nr.10 og 12 må betraktes som foreløpige forslag til nye utbyggingsområder, med usikker avgrensing. Planteig nr.13 (ervervsområde - leiruttak) skal senere gå tilbake til jordbruksformål.

Lørenskog: Antall boligenheter er svært usikkert/omtrentlig for planteig nr.2, 24, 27 og 31 (utbyggingsperiode 1985-92). Fortetning/spredt boligbygging på ca. 100 boliger pr. år faller utenfor regnskapet.

Skedsmo: Utbyggingsperioden ble oppgitt som usikker for mange av teigene (særlig for teiger til erverv og offtenlig formål). Det var også noe vanskelig å få utfyllende/sikre opplysninger om utbyggingsarealene ellers. Generalplanforslag er under utarbeidelse, planperiode 1977-87.

Nittedal: Godt samarbeid med planlegger. Generalplanforslaget var et bra registreringsgrunnlag - det viste planlagte utbyggingsområder fram til 1987 samt mulige utbyggingsområder etter 1987. Boligtallet som er angitt for planteig nr. 30 er svært usikkert (kan bli mellom 400 og 700 et sted ...). Store fortetningsområder (Slattum, Kjuul, Nittedal stasjonsområde, Åneby vest, Løvstad, Grønnavoll m.fl.) faller utenfor registreringen. Disse områdene kan romme over 1300 nye boliger.

Øvre Romerike

Aurskog-Høland: Godt samarbeid med planlegger. Antall boligenheter i planteig nr.14 er svært usikkert. Planlagt hyttebebyggelse i kommunen er holdt utenfor planregnskapet. Områdene der hyttebygging

tillates utgjør ifølge mine registreringer ca. 1300 da (Tresjøfeltet, Skulerudsjøen vest, Studsrud, Dæhlen, Abbortjern/Aukytetjern). Foreløpig er det planlagt ca. 100 nye hytter i de 4 førstnevnte områdene. Nøyaktig plassering kunne stort sett ikke angis på det tidspunkt registreringa fant sted.

Ullensaker: Registreringene er ikke dekkende for perioden 1985-92. Nye ikke-registrerte boligteiger vil trolig komme til.

Nes: Det var tildels vanskelig å få fullstendige opplysninger til planregnskapet i/fra kommunen. En må være oppmerksom på at det i generalplanforslaget (som er under utarbeidelse) - og i planregnskapet - er avsatt store arealer til utbyggingsformål, uten at det (enda) er tatt stilling til i hvilken rekkefølge feltene skal bygges ut. Det medfører at det er registrert en del arealer som antagelig ikke blir omdisponert før etter 1992, og at antall boligenheter og teigstørrelser ikke samsvarer. Å regne areal pr. bolig vil derfor her gi misvisende tall. Dette gjelder planområder som Fjellfoten, Bøleråsen og Skogrand. En må altså gå ut fra at antall planlagte boliger imenfor perioden er noenlunde riktig, mens det areal som virkelig blir utbygd innen 1992 er mindre enn det registrerte. Boligtall er ikke oppgitt for planteig nr.6, 14,27 og 28 (823 da, som neppe i sin helhet blir utbygd innen 1992).

Nannestad: Registreringene er ikke dekkende for perioden 1985-92. Nye, ikke-registrerte boligteiger vil trolig komme til.

Hurdal: Det avsatte boligområdet er tenkt utbygd trinnvis fra sør mot nord. Planteig nr. 4 (turistanlegg) er nokså usikker i alle henseende.

4.3.8 Oppsummering av arbeidet

4.3.8.1 Forslag til endringer i registreringsopplegg

Nedenfor gis en stikkordmessig oppsummering av viktige momenter m.h.t. datakvalitet, og med tanke på bruken av materialet:

- arealer til fortetning og spredt boligbygging er ikke registrert
- Registreringa av kommunikasjonsarealer, spesielt vegarealer, og tekniske anlegg er mangelfull
- arealer til hyttebebyggelse er utelatt i regnskapet
- formålsangivelse kan være misvisende, spesielt m.h.t "offentlig formål"

- utvalg av planteiger vil variere fra kommune til kommune, og avgrensning samt opplysninger knyttet til den enkelte teig kan være av særdeles usikker karakter, bl.a. avhengig av plansituasjon og intervjuobjektene vurdering/skjønn
- det knytter seg tildels stor usikkerhet til opplysningene om antall planlagte boligenheter og utbyggingsperiode
- kvaliteten av registreringene av eksisterende arealsituasjon i teigene er avhengig av kartgrunnlagets beskaffenhet. Registreringene må betegnes som mindre pålitelige der flybilder er benyttet. Eksisterende arealsituasjon vil referere til fotograferingstidspunktet.

Plan- og utbyggingsavdelingen har nå fått inn boligbyggeprogram for 1981-84 (86) fra en del kommuner. Her oppgis bl.a. antall planlagte boligenheter i perioden, både i felt og spredt. En sammenlikning med tallene i planregnskapet, ligger lavere enn boligbyggeprogrammets tall for samme periode. Mulige forklaringer kan være at:

- nye utbyggingsområder har kommet til siden mine registreringer ble foretatt
- det er enda ikke utpekt arealer til alle planlagte boliger
- en stor del av boligene som skal bygges i 1981-84 er registrert under "1981-92 (begge perioder)" og "ufordelt i perioden" i planregnskapet.

Forklaringen kan være at registreringene til planregnskapet er ufullstendige, mangelfulle og/eller feilaktige. Sannsynligvis har en en kombinasjon av flere faktorer.

Poenget er at en på bakgrunn av det en vet om planregnskapets svakheter og beregninger, må være nokså forsiktig i presentasjon og bruk av resultatene. Alle tall og tabeller vil trenge utførlige kommentarer.

For å bøte på noen av manglene ved dagens planregnskap, og lette sjølve registreringsarbeidet, mener jeg at punktene som følger bør tas opp til vurdering ved revisjon av registreringsopplegget:

- alle opplysninger om den enkelte teig bør samles på ett kodeskjema, og i en logisk rekkefølge
- kodinga av plantype og planstatus må gjøres entydig. Plantyper: generalplan, reguleringsplan, annen plan (seinere: kommuneplan, kommunedelplan, reguleringsplan). Planstatus: må vise om teigen er behandlet i generalplansammenheng. Evt. må det gis retningslinjer for utvalg av planforslag som skal komme med i regnskapet.
- formålsinndelinga bør revideres så den blir mer i samsvar med formålsangivelsene i generalplanene (kommune- og kommunedelplaner)
- detaljeringsgraden i opplysningene om eierforhold og erverv av areal kan med fordel reduseres

- registreringa av eksisterende bebyggelse bør forenkles, slik at inndelinga samsvarer bedre med de muligheter intervju og kartgrunnlag gir
- den detaljerte oppdelinga av eksisterende arealtilstand i teigen og arealmåling med krav om 1 dekarers nøyaktighet, samsvarer ikke helt med en registrering på oversiktsplannivå - og den relativt grove teigavgrensing det medfører
- tettstedstilknytning bør registreres som avstand til tettstedsgrense

En må arbeide for å skaffe tall for planlagt arealbruk til fortetting og spredt bebyggelse, hyttebebyggelse og veier.

Det bør vurderes om, og i tilfelle på hvilken måte, naturvern- og friluftsinnteresser i planlagte utbyggingsområder kan bli registrert i planregnskapet. Det samme gjelder sand- og grusforekomster.

3.8.2 Videreføring av arbeidet

I et notat til fylkesordfører og fylkesrådmann har Plan- og utbyggingsavdelingen pekt på noen av planregnskapets anvendelsesmuligheter. Planregnskapet gir en rekke opplysninger av vesentlig betydning for fylkesplanarbeidet og det arbeid som foregår i regi av Det regionale kontaktutvalg for hovedstadsområdet. Fra notatet (av 29/6 -81) siteres:

- "- ved en samlet sammenstilling på kart, vil planregnskapet gi større muligheter for å koordinere fremtidig infrastruktur, f.eks. veier, vann- og avløpsanlegg og elektrisitetsforsyning.
- For kontaktutvalgets arbeid vil en slik kartmessig fremstilling vise "grunnsteinen" i fremtidig utbyggingsmønster - det som er kalt "Uendret utvikling".
- Ved fylkeskommunens behandling av generalplaner vil planregnskapet gi bedre muligheter for å se den enkelte kommune i større sammenheng.
- Planregnskapet kan gjøre det enklere å diskutere arealpolitiske virkemidler med statlige myndigheter, f.eks. i konflikten jordvern/utbygging.
- En samlet arealoversikt vil gjøre det enklere å foreta konsekvensanalyser av større tiltak. Dette kan gi bedre grunnlag for avklaring i tilfelle der ulike arealpolitiske målsettinger kommer i konflikt med hverandre".

En arbeider også med å presentere materialet på et oversiktskart for fylket. Forsøksvis inntegnes planteigene på kart i M 1:100 000. Kartet vil gi en oversikt over utbyggingsmønsteret i fylket slik det framkommer av kommunenes planer og planforslag. På kartet tar en også sikte

på å vise eksisterende tettstedsbebyggelse. For tida undersøker en mulighetene for framstilling av et hensiktsmessig grunnlagskart for presentasjon av planregnskapet.

I det nevnte notat omtales også videreføring av planregnskapsarbeidet. Det siteres:

"For at planregnskapet til enhver tid skal være et tjenlig grunnlag for plan- og analysearbeid, må det ajourføres med jevne mellomrom. Dette vil etter intensjonene bli gjort for Akershus i 1982.

Foreløpig antas ajourføringen å måtte utføres i fylkeskommunens regi, med støtte av statlige midler. På sikt er det et klart behov for å samordne denne datainnsamling med øvrig datainnsamling fra kommunene.

Dette gjelder bl.a. boligbyggeprogrammene og opplysninger om næringsarealer. Planregnskapet skal inneholde alle arealopplysninger som finnes i disse dokumenter, men har i tillegg et lengre tidsperspektiv og omfatter alle arealkategorier.

Samordning av ajourføringen er således ett av de områder som må tillegges betydelig vekt i det videre arbeidet med planregnskapet".

Rent konkret vil nok en første ajourføring måtte bli foretatt på samme måte som i Østfold. D.v.s. en ny besøksrunde i kommunene, der en får supplert/endret kartinntegningene på økonomisk kartverk og notert tilleggsopplysninger. På sikt må en imidlertid vurdere andre framgangsmåter. Utarbeidelse av "arealregnskapskart" som i Sør-Trøndelag er svært tidkrevende (ca. 4 måneders arbeid), men vil være et utmerket grunnlag for innhenting, lagring og bruk av arealopplysninger.

Bruk og videreføring av planregnskapet er avhengig av et godt samarbeid mellom fylkeskommune, Gruppe for ressursregnskap og Miljøverndepartementet. En må også sørge for å bringe resultatene av arbeidet ut til kommunene. I større grad enn hittil bør det finne sted jevnlig møter mellom de involverte parter, der arbeidsopplegg, framdrift, bruksområder m.v. diskuteres. Det er også viktig at erfaringer og ideer utveksles prøvefylkene imellom. Dersom kontakten mellom partene ikke fungerer, vil den som står for den praktiske gjennomføringen av arbeidet lett føle seg hensatt i et "tomrom. Arbeidssituasjonen generelt kan også virke inn i og med at det er et forsøksprosjekt. Det er usikkerhet om engasjementets varighet. Videre er arbeidsgiveransvar, finansieringsansvar og faglig ansvar oppdelt. Arbeidet kan dessuten til tider bli svært rutine-

preget og av "teknisk art". Assistanse på karttegning- og arealmålings-
siden ville være en stor fordel. Materialet kunne da også foreligge kor-
tere tid etter at registreringene ble foretatt.

REGISTRERINGSSKJEMA FOR AKERSHUS

a) Registrering av oversiktsplaner. Akershus. Kommunene

Kommune:		Planområde:				Reg.dato:		Kontaktpers.:					
Planteig navn nr.	For- mål	Bolig- en- heter	Utb. per.	Bygge- klart	Eier- forh.	Er- verv	Bygg- herre	Plan- kode	Reg. plannr. akt. uakt.	Plan- sta- tus	Reg. an- del	Tett- sted	Merknader alt.bruk. eks. bebygg

Vedlegg 3.3.9.1

Kommune:

b) Registrering av andre kjennetegn

A. Mål for befolkningsvekst

a. 1981-84: Vedtakstidspkt. (evt.).

b. 1985-92: Vedtakstidspkt. (evt.).

B. Mål for utbyggingsretning for tettsteder i og utover generalplanperioden, samt begrunnelse (er det f.eks. begrensninger p.g.a. jordvern, friluftsliv, veinett o.l.?).

C. Spredt bebyggelse (boligheter, endringer i forhold til boligbyggeprogram):

	1977-80	1981-84
a. Fortetning i eksisterende boligstrøk (i regulerte strøk)		
b. Spredt bebyggelse utenom boligstrøk (utenfor regulert strøk)		

D. Prisnivå for siste erverv av råarealer til utbyggingsformål ("normale eksempler"):

	Formål		År	Bruttoareal	
	Bolig	Erverv		da	m ² -pris
Bebygd areal i tettsted					
Fulldyrka areal					
Høy og middels bonitet skog					
Lågproduktivt areal					

Forts: Registrering av andre kjennetegn

- E. Utbygginger som krever spesielt store investeringer i planperioden (vann, avløp, skole, vei o.l.):

Investeringsobjekt

planteig-tilknytning

- Ajourføring/føring av Blad 9 (off. og privat service) i DUF's "Lokaliseringsdata".
- Eventuelt

Liste over kontaktperson ved utarbeidelsen av planregnskap for Akershus 1980/81.

<u>Kommune</u>	<u>Kontaktperson</u>
Bærum	Overingeniør T. Hoel
<u>Asker</u>	Avdelingsarkitekt M. Torgersen
Vestby	Bygningssjef B. Enger
Ski	Avdelingsingeniør C. Østby
Ås	Avdelingssjef R. Haugberg
Frogn	Reguleringssjef A.S. Lande
Nesodden	Plansjef Fr. Bjærgrud
Oppegård	Overarkitekt G. Kollandsrud
<u>Enebakk</u>	Bygningssjef Ø. Wiger
Sørums	Reguleringssjef N.J. Lugg
Fet	Bygningssjef K.A. Bjølgerud
Rælingen	Bygningssjef O. Stjernesund
Lørenskog	Teknisk konsulent K. Sjøvåg
Skedsmo	Reguleringssjef T. Grændsen
Nittedal	Reguleringssjef E. Eide
<u>Gjerdrum</u>	Kommuneingeniør T. Kleppstø
Aurskog Høland	Bygningssjef V. Øverby
Ullensaker	Reguleringsarkitekt H. Tangen
Nes	Teknisk rådmann E. Løkkevik/ konsulent E. Hunnes
Eidsvoll	Teknisk sjef P. Romsaas
Nannestad	Kommuneingeniør I. Skaldebø
Hurdal	Teknisk sjef J. Niitovouppi

Spredd boligbygging i Akershus, i og utenfor regulert strøk. Antall boligenheter¹⁾

Kom. nr.	Kommune/ region	Spredd boligbygging				Antatt spredd boligbygging			
		1977-80				1981-84			
		Totalt	I reg. strøk	Utenfor	Gj. snitt pr. år	Totalt	I reg. strøk	Utenfor	Gj. snitt pr. år
	Akershus i alt	3 870	968	3 766	942
	Vestområdet i alt	914	880	34	229	1 040	1 000	40	260
19	Bærum	600	600	-	150	600	600	-	150
20	Asker	314	280	34	79	440	400	40	110
	Follo i alt	1 033	258	960	240
11	Vestby	280	140	140	70	200	100	100	50
13	Ski	120	30
14	Ås	116	87	29	29	120	80	40	30
15	Frogn	149	37	40	10
16	Nesodden	188	174	14	47	120	112	8	30
17	Oppegård	240	60	280	70
29	Enebakk	60	20	40	15	80	40	40	20
	Nedre Romerike i alt	1 055	264	1 138	285
26	Sørums	100	40	60	25	100	40	60	25
27	Fet	40	-	40	10	20	-	20	5
28	Rælingen	100	20	80	25	100	20	80	25
30	Lørenskog	400	200	200	100	400	240	160	100
31	Skedsmo	200	50
33	Nittedal	393	381	12	98	296	276	20	74
34	Gjerdrum	22	-	22	6	22	-	22	6
	Øvre Romerike i alt	868	217	628	157
21	Aurskog-Høland	100	-	100	25	100	-	100	25
35	Ullensaker	80	50	30	20	20	5
36	Nes	228	178	50	57	198	150	48	50
37	Eidsvoll	400	200	200	100	240	120	120	60
38	Nannestad	40	-	40	10	40	-	40	10
39	Hurdal	20	-	20	5	30	-	30	8

1) Tall innhentet ved teknisk etat i kommunene.

3.4 Rogaland - planregnskap for 1/1-1981 - 31/12-1992

3.4.1 Innledning

Registreringen til planregnskapet startet 9. september 1980 og materialet var ferdig bearbeidet i juni 1981.

3.4.2 Intervju

De enkelte kommuner ble besøkt og ved kontaktpersonenes (planleggernes) hjelp fikk en avgrenset kommunens aktuelle utbyggingsplaner på plankart. Opplysninger om formål, plantype, planstatus, utbyggingsperiode, eierforhold og event. erverv, tettstedsareal og spredt bebyggelse, byggherre og ant. boligheter, even. natur- eller friluftssinteresser og event. grus- eller sandforekomster ble notert for hver registrerte planteig.

3.4.3 Bearbeiding

Etter besøket ble så teigene inntegnet på økonomisk kartverk (M 1:5 000) der det var dekning for det. Størrelsen av planteigen ble så målt ved hjelp av planimeter. En beregnet også eierandelene og de ulike anslag samt stedfestelse av planteigene. Til slutt ble alle data ført inn på kodeskjemaene i henhold til instruks for registreringsmetode.

3.4.4 Kodeskjemaene

Før en går igang med å kommentere de enkelte feltene i kodeskjemaet vil en komme med noen generelle betraktninger.

Et arbeidsprinsipp under registreringen var at utbyggingsarealer under 2 dekar ikke skulle registreres. Dette vil føre til at en del utbyggingsareal, kanskje spesielt boligformål, såkalt spredt boligbygging i regulert og uregulert strøk, ikke blir registrert. Spredt boligbygging kan i enkelte kommuner utgjøre en betydelig del av boligbyggingen.

Registreringen omfatter ikke vegareal. Vegareal innenfor de registrerte planteiger er med og ikke skilt ut som eget formål. Markslagsinnholdet på økonomisk kartverk som brukes som grunnlag for registreringene er av varierende kvalitet.

En bør endre definisjonen av byggherre, slik at det kommunale engasjement i utbyggingsaktiviteten (organisering og klargjøring av tomter)

kommer med i registreringen. En har bare registrert de industriarealer som en regner med vil bli bygget ut innenfor en 12-års periode, og dermed ikke alt areal avsatt til industriformål. Når det gjelder industriutbygging hersker det generelt stor usikkerhet om hvor stor den vil bli.

Kodeskjema I (jamf, vedlegg 5.1)

Felt 04 og 05. NGO- koordinatene.

Koordinatene er utfylt for planteigene så langt som kartgrunnlaget har tillatt. En del planteiger i Suldal, Hjelmeland, Forsand, Utsira og Gjesdal er således ikke utfylt på dette punkt.

Felt 06. Kartbladreferanse

Registreringen av kjennetegnet går greit for områder som er dekket av økonomiske kartblad, men det er vanskelig å bestemme kartbladreferanse i område uten kartbladdekning.

Felt 07 Formål i planteig

Koding av formål vil i noen grad avhenge av kontaktpersonens kjennskap til utbyggingsplanene. Den formålsinndeling vi har brukt under registreringen har fungert tilfredsstillende ved bruk av reguleringsplankart, men syntes å være noe for detaljert ved bruk av oversiktsplankart som datagrunnlag.

I en mindre sentral, folkefattig kommune, vil et større boligområde ofte gå til kun frittliggende eneboliger. Mens i en folkerik kommune vil et større planlagt boligområde ofte inneholde en blanding av flere boligtyper. De mindre entydige formålskodene 119 (ufordelt, småhus) eller 128 (ufordelt, småhus og blokker) må da tas i bruk. Er imidlertid et slikt større boligområde med blandet boligtype kommet så langt i planlggingen at området er delt inn i teiger med de forskjellige boligtyper, så har en registrert dette i de tilfeller det har vært praktisk mulig. I noen tilfeller har ulike boligtyper blitt planlagt å ligge så blandet at en adskilling ikke har vært mulig.

Industriutbyggingsformål er forbundet med en viss usikkerhet ute i kommunene. Det kan være vanskelig for kommunen å vite om det blir utbygd produktiv industri (kode 141) eller industri av typen lager (kode 144). Kode 149 blir derfor ofte brukt.

Når det gjelder registrering av steinbrudd og grustak (formål 143) så er dette meget sjelden oppgitt av kontaktpersonene. Det synes som om dette formål er lite aktuelt i generalplansammenheng. I hvertfall har det vært vanskelig å få planer på dette punktet.

Felt 08. Plankode

Kodene som har vært benyttet under registreringen i Rogaland er som følgende

Under regulering	149
Stadfestet regulert	141
Generalplan	112
Soneplan (Delgen.pln.)	111
Andre planer	999

Felt 09. Planstatus

Det ble brukt følgende koder

Godkjent av Departementet	0
Vedtatt i kommunen	1
Forslag sendt i fylkesutv.	2
Forslag under utarbeiding	3

Under planstatus kode 3 vil følgende teiger komme

- a) Planteiger som ikke er tatt med på generalplankartet.
- b) Registrerte planteiger i kommuner som er fritatt fra bygningslovens plankapitler. (Utsira)
- c) Registrerte planteiger hvor kommunen formelt ikke har vedtatt å oppstarte arbeide med en generalplan.
- d) Planteiger hvor storparten av område som skal utbygges ikke er i overensstemmelse med generalplan. Denne avgrensingen er noe vanskelig, da det ikke var mulig å finne noe entydig kriterier på "storparten".

Felt 10. Reguleringsplannummer

Siste siffer her har bydd på visse problemer i og med at fylket bare har arkiv over stadfestede reguleringsplaner tilbake til 1973-74. Der-
som en ikke har fått liste over stadfestede reguleringsplaner før 1973 av kommunene selv, har en blitt nødt til å sette 1 som siste siffer. Da dette gjelder en liten del av stadfestingsdatoen, og da det er sjeldnere at flere reguleringsplaner ble stadfestet på samme dato i 50- og 60 -årene blir resultatet kanskje ikke uakseptabelt.

Felt 11. Utbyggingsperiode

Utbygging vil være avhengig av etterspørsel og utvikling i kommunen forøvrig og er ikke alltid like lett å planlegge. Særlig gjelder dette industriteiger, hvor svaret ofte blir vet ikke.

Felt 19. Planteigens størrelse

Størrelsen på en planteig eller antall planteiger innenfor et større område vil kunne være avhengig av om en har brukt oversiktskart eller reguleringskart som grunnlag for registreringen. Med reguleringskart som grunnlag vil en lettere få skilt områder som barnehage, friområder o.l. som egne planteiger. I de tilfellene hvor plankart har vært tilgjengelig, har dette blitt brukt.

Felt 20. Byggeklart areal

Slik definisjonen er brukt sier det oss ikke om teigen, eller deler av den er opparbeidet.

Felt 21-28. Erverv av areal

Svarene her er ikke alltid like presise. Hvordan disse forhold løses avhenger av utviklingen i kommunen og politiske vurderinger.

Felt 29. Kilde for arealsituasjonen

Som kilde kan angis følgende koder:

Ferdig kartblad i økonomisk kartverk, eller markslagsfolie	0
Flyfoto med inntegnede markslag	1
Kart etter fotogrammer opptatt juni 1958, konstruert av Widerøe's Flyselskap A/S	2
Annet (reg.plan i papirkopi av flyfoto)	9

Felt 30. Registreringsår for kilden

Registrerte fotograferingsåret der det var oppgitt på kilden ad arealsituasjonen. Dersom registreringsår ikke ble bestemt ble koden 99.

Felt 31-38 og 40-47. Tettsteds- og spredtbygdareal

Registrerte her den eventuelle bebyggelse i planteigen som ble antatt skulle rives til fordel for det nye formålet. I praksis har det vært vrient å få denne bebyggelsen klassifisert så detaljert som kode-

skjemaet legger opp til. Dette delvis på grunn av at en ute i kommunene ikke får oppgitt dette, delvis på grunn av at kartgrunnlaget er dårlig og at det kan være vanskelig og tidkrevende å få klassifisert bebyggelsen.

Likeså er det ikke felt for landbruksbebyggelse innenfor tettsted, som da måtte settes under ufordelt. Annen bebyggelse som også ble satt under ufordelt var revefarm eller minkfarm. Storparten her ble altså satt under ufordelt (felt 38 eller 47).

Felt 39. Ufordelt ikke bebygd areal

Under dette kjennetegn ble areal på kartgrunnlag (også økonomisk kartverk) uten markslagstegn registrert.

Dessuten var Widerøe Flyselskap A/S's (fotografert 1958) så ufullstendige når det gjaldt markslagsdetaljering, potensiell bruk og avgrensning, at kun felt 47 og 48 ble målt. Resten av arealet i teigene ble satt under ufordelt (gjelder for Haugesund kommune). Videre ble sand- og grus-tak satt under dette feltet.

Felt 48-63. Jordbruks-, skogsarealer o.l.

Disse feltene ble utfylt, med visse unntak, i henhold til Jordregisterinstituttets markslagssklassifisering. Disse unntakene kan summeres som følgende:

- A. Lauvskogdekte areal med bonitet S, H eller M ble kun satt under felt 50 og ikke under felt 63 (skogreisingsmark).
- B. Dersom en markslagssignatur inneholdt symbol som betydde at arealet både var et dyrkings- og et skogreisings-potensial, ble arealet kun registrert som dyrkingsjord (felt 63).

Felt 66. Areal med sand og grusforekomster

Vanskelig å få registrert slike arealer.

Felt 68. Tilknytning til tettsted

Nøyaktigheten av tettstedsavgrensingen kan variere med kommunene.

Felt 69. Tettstedsnummer

Ved registreringen av tettsteder har en for tettsteder med 1 000 innbyggere og flere benyttet samme kode som ved prosjektet: Arealbruk i tettsteder. For tettsteder mellom 200 og 1 000 innbyggere (mindre tettsteder) har en benyttet egne nummer, og dette siste gjelder for steder med siffre større enn 500 000.

Følgende tettstedsnummer for de ulike tettstedene i Rogaland:

<u>Tettsted</u>	<u>Kommune</u>	<u>Tettsted nr.</u>
Bryne	Klepp	011120
"	Time	011121
Egersund	Eigersund	021101
Hauge	Sokndal	031111
Haugesund	Haugesund	041106
"	Karmøy	041149
Hommersåk	Sandnes	051102
Jørpeland	Strand	061130
Kleppe	Klepp	071120
Kopervik	Karmøy	081149
Kvernaland	Time	091121
"	Klepp	091120
Moi	Lund	101112
Nærbø	Hå	111119
Randaberg	Randaberg	121127
Sandnes	Sandnes	131102
"	Stavanger	131103
"	Sola	131124
Stavanger	Stavanger	131103
"	Sandnes	131102
"	Sola	131124
"	Randaberg	131127
Sauda	Sauda	141135
Sevlandsv./Åkrehamn	Karmøy	151149
Skudeneshavn	Karmøy	161149
Sola	Sola	171124
Sørnes	Sola	181124
Tananger	Sola	191124
Varhaug	Hå	201119
Vedavågen	Karmøy	211149
Ålgård	Gjesdal	221122
Avaldsnes	Karmøy	501149
Aksdal	Tysvær	511146
Brusand	Hå	521119
Figgjo	Sandnes	531102
Frakkagj./Førdesbt.	Tysvær	541146
Hjelmelandsvågen	Hjelmeland	551133
Judaberg	Finnøy	561141
Klepp st.	Klepp	571120
Kollstø	Karmøy	581149
Oltedal	Gjesdal	591122
Pollestad	Klepp	601120
Sand	Suldal	611134
Sandve	Karmøy	621149
Sirevåg	Hå	631119
Syre	Karmøy	641149
Tau	Strand	651130
Undheim	Time	661121
Verdalen	Klepp	671120
Vigrestad	Hå	681119
Vikeså	Bjerkreim	691114
Vinjar(Suldal)	Suldal	701134
Ydstebøhavn	Kvitsøy	711144

Kodeskjema del II (jamf.vedlegg 5.2)

Felt 02. Areal med fornminne

Dette kjennetegnet ble registrert så langt kartgrunnlaget tillot. Dersom markslagsfiguren for fornminnet ikke hadde markslagsgrense, registrerte en fornminnet ved å sette en 0 i siste feltposisjon.

Felt 14. Byggherre

Byggherre ble under registreringen definert som "ikke den som tilrettelegger, men den som finansierer oppsetting av bygning på planteigen".

Definisjonen kan være noe uheldig. En får, slik byggherre ble definert under registreringen, ikke noe korrekt bilde av det kommunale engasjement i utbyggingsaktivitetene (kanskje særlig på boligbyggingsfronten) ute i kommunene. Ofte er det jo kommunen som opparbeider og tilrettelegger boligbyggingsområdene for så å selge tomtene til private husbyggere. Disse private husbyggerne blir da byggherre etter vår definisjon.

Ellers vil en nevne at de kodealternativene en har brukt ikke alltid har vært dekkende. F.eks. når det blir flere byggherrer i planteigen. Byggherre ble da kodet som 9 (vet ikke).

Felt 15. Antall boligenheter

Opgavene er gitt i henhold til planer eller boligbyggeprogram. For boligteiger uten spesielle planer (f.eks. uregulerte generalplanteiger i 2. periode), ble det gjort anslag for antall boliger ut fra den boligtetthet kontaktpersonen antok en omtrent kunne vente ville bli vedtatt.

3.4.5 Kommunene

En gir i dette avsnittet oversikt over generalplanstatus, antall planteiger registrert, plansituasjoner og hvordan den økonomiske kartverksdekningen var i de registrerte utbyggingsområdene for de enkelte kommunene.

1101 EIGERSUND KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag

Antall planteiger registrert: 19

Plankart og registrering: I kommunen ble det vist til generalplanforslagskart (økonomisk kartverk (M=1:5 000) fra 1970). For å få avgrenset tilfredsstillende aktuelle planteiger i området hvor bygging var igang ble en

del reguleringsplaner (særlig boligformål) kopiert og teigene avgrenset på disse.

Hele kommunen er dekket av økonomisk kartverk som er utarbeidet på grunnlag av fotogrammer fra 1967.

1111 SOKNDAL KOMMUNE

Generalplanstatus: Godkjent (1980)

Antall planteiger registrert: 22

Plankart og registrering: Generalplankart er fra jan. 1979 i M=1:10 000. Aktuelle grenser ble påført dette oversiktsplankartet. To teiger ble av hensyn til nøyaktighet registrert ved hjelp av reguleringsplan.

Fotogrammer fra 1969 danner grunnlaget for økonomisk kartverk i kommunen.

1112 LUND KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag sendt fylkesutvalget for uttalelse.

Antall planteiger registrert: 15

Plankart og registrering: Generalplankartutsnitt (A4-ark) M=1: 10 000 og en reguleringsplan ble benyttet til registreringen.

Økonomisk kartverk er laget på grunnlag av fotogrammer fra 1969 og 1974.

1114 BJERKREIM KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag sendt fylkesutvalget for uttalelse.

Antall planteiger registrert: 26

Plankart og registrering: For registreringen benyttet man Generalplan (M=1:10 000), utsnitt (A4-ark) fra Økonomisk kartverk (M=1: 5 000) og en reguleringsplan.

Det økonomiske kartverk er laget på grunnlag av fotogrammer 1967, 1973 og 1974.

1119 HÅ KOMMUNE

Generalplanstatus: Godkjent plan 10/11-76. Revisjon 1978

Antall planteiger registrert: 73

Plankart og registrering: Kommunen hadde et generalplankart fra jan. 1972, men dette var ikke ajour, og en måtte ty til utstrakt bruk av regulerings-

planene for å få riktige avgrensninger. Kartene i de mer ajour generalplanrapportene fra september 1975 og desember 1978 ble også brukt og supplementert med reguleringsplanene i så stor grad en kunne og fant det nødvendig. Den store bruk av reguleringsplaner ved registreringen førte til forholdsvis mye arbeid ved overtegning til økonomisk kartverk.

Det økonomiske kartverk baserte seg på fotogrammer fra 1966 og 1967.

1120 KLEPP KOMMUNE

Generalplanstatus: Godkjent 5/5-75

Antall planteiger registrert: 38

Plankart og registrering: Da ajour generalplankart ikke forelå måtte alle teigene registreres på grunnlag av aktuelle reguleringsplaner.

Økonomisk kartverk er utarbeidet på grunnlag av fotogrammer fra 1966.

1121 TIME KOMMUNE

Generalplanstatus: Godkjent 16/4-80

Antall planteiger registrert: 35

Plankart og registrering: Kommunen hadde ajourførte generalplankart fra desember 1977 (økonomisk kartverk M=1:5 000). Disse ble supplert med to aktuelle reguleringsplaner og et disposisjonskart (Lye-prosjektet) fra 1978 ved registreringen.

Fotogrammer fra 1966 danner grunnlaget for det økonomiske kartverket.

1122 GJESDAL KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag

Antall planteiger registrert: 47

Plankart og registrering: En brukte delvis et generalplankart fra 1979, (M=1:5 000) som en ajourførte. Gilja var ikke dekket av økonomisk kartverk, og teiger her ble registrert ved hjelp av flyfoto (M=1:5 000).

For den delen som har økonomisk kartverk er disse utarbeidet på grunn av fotogrammer fra 1966. Dette vil si alle områder utenom Gilja. For dette distriktet er teigen ikke feltbestemt.

1124 SOLA KOMMUNE

Generalplanstatus: Vedtatt generalplanforslag i kommunen 1980

Antall planteiger registrert: 99

Plankart og registrering: Sola kommune hadde et generalplankart (M=1:20 000) for perioden 1978-85. På grunn av at det ikke var ajour og relativt stor målestokk, fant en det nødvendig i stor grad å benytte seg av de aktuelle reguleringsplankart, for å få teigene mest mulig avgrenset. Inntegningen på økonomisk kartverk ble derfor ganske arbeidskrevende.

Det økonomiske kartverk er laget på grunnlag av fotogrammer i 1968, 1970 og 1973 (ajourført).

1127 RANDABERG KOMMUNE

Generalplanstatus: Vedtatt i kommunen 1980

Antall planteiger registrert: 26

Plankart og registrering: Generalplankart (M=1:10 000) er fra 1980.

Fotogrammer fra 1970 og 1974 danner grunnlaget for økonomisk kartverk.

1102 SANDNES KOMMUNE

Generalplanstatus: Kommunen har ikke utarbeidet noen generalplan eller et formelt utkast til denne. Det er nå vedtatt at arbeidet med en slik plan skal settes i gang.

Antall planteiger registrert: 280

Plankart og registrering: P.g.av manglende plankart på oversiktsplannivå ble teigene registrert ved hjelp av de aktuelle reguleringsplanene i kommunen. Også en del disposisjonsplaner ble benyttet i dette arbeidet. Dette førte til at registreringsarbeidet ble meget arbeidskrevende og tok lang tid. (ca.5 uker)

Det økonomiske kartverket er utarbeidet på grunnlag av fotogrammer fra 1966, 1968 og 1973.

1103 STAVANGER KOMMUNE

Generalplanstatus: Godkjent 2/10-78

Antall planteiger registrert: 152

Plankart og registrering: En tok først kontakt med generalplansjef Bergelia (kontaktpersonen) og brukte to dager sammen med generalplansjefen til å gå igjennom (ajourførte) et generalplankart (M=1:10 000) (Generalplan Stavanger 1980-91). For å få utfyllende svar på alle spørsmål ble en også vist til andre personer på byplankontoret.

Fotogrammer fra 1968, 1970 og 1973 danner grunnlaget for alt økonomisk kartverk.

1129 FORSAND KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag sendt fylkesutvalget for uttalelse.

Antall planteiger registrert: 7

Plankart og registrering: Kommunen hadde ikke noe generalplankart og bare en meget liten del av kommunen er dekket av økonomisk kartverk.

I registreringen brukte en de detaljeplaner som var aktuelle. Bare én teig ble tegnet inn på økonomisk kartverk.

Resten av planteigene ble feltbeskrevet ved at en lånte flyfoto med innregnede markslag fra Nordkart. Disse flyfotoene hadde dog ikke innregnede markslag i alle aktuelle områder så en del areal måtte klassifiseres ufordelt.

1130 STRAND KOMMUNE

Generalplanstatus: Vedtatt (1980)

Antall planteiger registrert: 45

Plankart og registrering: En har brukt generalplankart (M=1:10 000), men supplerte med noen reguleringsplaner for å få korrekt avgrensning i en del boligområder.

Økonomisk kartverk er laget etter fotogrammer fra 1971.

1133 HJELMELAND KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag

Antall planteiger registrert: 19

Plankart og registrering: Generalplankart (M 1:4 000) fra 1977 dekket området rundt Hjelmeland. Bare området rundt Årdal var dekket av økonomisk kartverk, men for dette område hadde kommunen ikke utarbeidet noe generalplankart. Da en ønsket å få en nøyaktig avgrensning, men samtidig manglet plankart på oversiktsnivå, ble registreringen gjort på grunnlag av reguleringsplaner og disposisjonsplaner.

Som nevnt ovenfor var det bare distriktet rundt Årdal som var dekket av økonomisk kartverk. Fotogrammer fra 1976 danner grunnlaget for utarbeidelsen av disse.

I området rundt Hjelmeland, Fister og Nesvik hadde en ikke kommet lenger i kartframstillingen enn at fylkeskartkontoret hadde halvferdige kartblad uten markslagssignaturer. En tegnet teigene inn på disse kartblad og gjennomførte feltbeskrivelsen ved å få tilsendt kopier av markslagsfolier fra Nordkart. Dessverre fikk en ikke tilsendt alle de folier en trengte før materialet skulle inn til punching, så fem teiger ble ikke feltbeskrevet.

Distriktet rundt Jøsenfjord er ikke flyfotografert, og kartblad forelå følgelig ikke her. I registreringen ble én planteig ikke feltbeskrevet.

1134 SULDAL KOMMUNE

Generalplanstatus: Godkjent 25/8-77

Antall planteiger registrert: 41

Plankart og registrering: Kommunen hadde utarbeidet generalplankart (M=1:5 000) i områdene Sand, Jelsa og Erfjord. I området Vinjar (Suldal, Suldalsosen), hadde man en papirkopi av flyfoto i M=1:5 000 som grunnlag til generalplankart, mens man i området Nesflaten benyttet et kartblad uten markslag i M=1:5 000 (produsert av N.V.E.)

Områdene Marvik, Sand, Jelsa og Erfjord var dekket av økonomisk kartverk. Fotogrammer fra 1972 og 1973 danner grunnlaget for disse. Men området Vinjar, Suldalsosen og Nesflaten er ikke fotografert og dermed foreligger det heller ikke økonomiske kartverk. De registrerte planteigene her er ikke feltbeskrevet.

1135 SAUDA KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag

Antall planteiger registrert: 15

Plankart og registrering: Det forelå ikke noe aktuelt generalplankart for kommunen. Registreringen ble foretatt på grunnlag av aktuelle reguleringsplaner.

Fotogrammer fra 1975 danner grunnlaget for det økonomiske kartverket.

1141 FINNØY KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag sendt fylkesutvalget (1980) for uttalelse.

Antall planteiger registrert: 34

Plankart og registrering: Kommunen hadde p.g.a. manglende kartbladdekning tegnet generalplan (1980) på papirkopi av flyfoto i M=1:10 000. En registrerte planene på disse kartene.

Planteigene ble inntegnet på kartblad uten markslagssignaturer (fylkeskartkontoret). Teigene ble så feltbeskrevet ved at en fikk låne aktuelle markslagsfolier (etter fotogrammer 1976) av Fjellanger Widerøe.

1142 RENNESØY KOMMUNE

Generalplanstatus: Vedtatt i kommunen (1979)

Antall planteiger registrert: 18

Plankart og registrering: Generalplankart, M=1:5 000 var utarbeidet i 1979.

Økonomisk kartverk er utarbeidet etter fotogrammer fra 1973 og 1974.

1144 KVITSØY KOMMUNE

Generalplanstatus: Kommunen er fritatt fra bygningsloven og har ikke utarbeidet generalplan.

Antall planteiger registrert: 7

Plankart og registrering: Registreringer ble gjort på grunnlag av aktuelle utbyggingsplaner.

Økonomisk kartverk er laget på grunnlag av fotogrammer fra 1967.

1145 BOKN KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag

Antall planteiger registrert: 5

Plankart og registrering: Da det ikke fantes noe generalplankart foregikk registrering på grunnlag av aktuelle reguleringsplaner.

Fotogrammer fra 1975 danner grunnlaget for økonomisk kartverk.

1146 TYSVÆR KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag

Antall planteiger registrert: 54

Plankart og registrering: En benyttet ajourførte generalplankart M=1:5 000 ved registreringen.

Økonomisk kartverk er utarbeidet etter fotogrammer fra 1970 og 1972.

1149 KARMØY KOMMUNE

Generalplanstatus: Godkjent (1979)

Antall planteiger registrert: 87

Plankart og registrering: Kommunen hadde et dårlig ajourført generalplankart M=1:10 000. Registreringen måtte derfor delvis foregå på grunnlag av reguleringsplaner. Da en måtte bruke reguleringsplaner ved inntegningen på økonomisk kartverk ble arbeidet forholdsvis tidkrevende.

Grunnlaget for økonomisk kartverk er fotogrammer fra 1964.

To kartblad (kartbladreferanse AG-032-5-1 og AG-033-5-3) er konstruert av Widerøe's Flyveselskap A/S etter fotogrammer opptatt juni 1958.

1151 UTSIRA KOMMUNE

Generalplanstatus: Kommunen er fritatt fra Bygningsloven og har ikke utarbeidet generalplan.

Antall planteiger registrert: 6

Plankart og registrering: Aktuelle utbyggingsplaner ble inntegnet på papirkopi av flyfoto M=1:10 000.

Kommunen er ikke dekket av kartverk og planteigene derfor ikke feltbeskrevet.

1154 VINDAFJORD KOMMUNE

Generalplanstatus: Vedtatt i kommunen

Antall planteiger registrert: 35

Plankart og registrering: Benyttet ajourførte generalplankart M=1:5 000 fra 1980 ved registreringen.

Økonomisk kartverk er laget etter fotogrammer i 1970, 1972 og 1976.

1106 HAUGESUND KOMMUNE

Generalplanstatus: Forslag

Antall planteiger registrert: 32

Plankart og registrering: Generalplankart (M=1:10 000 og M=1:20 000) ble benyttet ved registreringen.

Kartblad (M=1:5 000) er konstruert etter fotogrammer opptatt juni 1958 av Widerøe's Flyveselskap A/S. (Kartene måtte bestilles på byplankontoret i Haugesund). På grunn av kvaliteten ble bare dyrka jord og beite oppmålt.

3.4.6 Oppsummering

Arbeidet med generalplan varierer fra kommune til kommune innenfor hvert fylke. Det uensartede grunnlagsmaterialet vil ha betydning for hvor nøyaktig de ulike kjennetegnene kunne registreres som f.eks. antall planteiger og sikkerheten angående utbygging.

Forvarsel i form av brev og telefonkontakt om registreringen hadde liten effekt når det gjaldt forberedelser fra kommunens side. Dette synes delvis å være på grunn av at de ikke helt hadde oppfattet hva som skulle registreres, og på hvilken måte. Planregnskapet ble også oppfattet som et ekstraarbeid som de umiddelbart ikke så noen nytte i.

Etterhvert som en besøkte kommunene oppdaget en at generalplan-

kartet ofte var ikke ajour eller manglet, kan en kanskje forstå hvorfor kommunene var så dårlig forberedt. Det ville jo da bli en del arbeid med å ajourføre dette, og en måtte ta for seg reguleringsplaner eller disposisjonsplaner for å avgrense aktuelle utbyggingsområder.

Erfaringen ble altså at en måtte gjøre dette i samarbeid med kontaktpersonen (ene) under besøket.

Kommunenes syn på registreringen synes ofte å være preget av liten interesse, kanskje oftest i mindre kommuner. Disse kom ofte med det syn at utbyggingsaktiviteten i deres kommune var så liten og oversiktlig at noen statistikk av typen Planregnskap hadde liten interesse.

Spesielt positivt var samarbeidet med én kommune. Denne kommunen fikk, (etter at en var ferdig med registreringen) tegnet av kartene og tatt kopier av kodeskjemaene. Kommunen var nemlig interessert i å bruke det i arbeidet med å lage generalplan.

Det ideelle for registreringen hadde vært om kommunene kunne presentere ajour generalplankart, helst i M=1:5 000. Som oversikten viser var dette langt fra tilfellet i de aller fleste kommuner. Resultatet av dette var at registreringen ute i kommunene ofte ble meget tidkrevende med stor innsats fra kontaktpersonene. Reguleringsplanene måtte ofte finnes fram og kopieres og aktuelle grenser mellom utbygde og planlagt utbygde teiger måtte inntegnes. Datakvaliteten vil variere fra kommune til kommune, avhengig bl.a. av kontaktpersonenes lokalkjennskap.

Inntegningen på økonomisk kartverk (der det fantes) ble særlig arbeidskrevende når en fant det nødvendig å bruke reguleringsplaner som registreringsgrunnlag.

Registrert utbyggingsareal i 2. periode vil antakelig være avhengig av gjeldende generalplanperiode i kommunen.

LISTE OVER KONTAKTPERSONER VED UTARBEIDELSEN AV PLANREGNSKAPET FOR
ROGALAND 1980/1981

Kommune	Kontaktperson	Stilling
Eigersund	Randen	Bygn.sjef
Sokndal	Espeland	Avd.ing.
Lund	Lende	Tekn.sjef
Bjerkreim	Ryningen	Komm.ing.
Hå	Kyllingstad	Avd.sjef
Klepp	Mellomstrand	Avd.ing
Time	Brunes	Avd.ing.
Gjesdal	Arnesen	Komm.ing.
Sola	Abrahamsen	Avd.ing
Randaberg	Nes	Bygn.sjef
Sandnes	Bjerga	Avd.arkt.
Stavanger	Bergelia	Gen.pl.sjef
Forsand	Birkedal	Komm.ing.
Strand	Staurset	Komm.ing.
Hjelmeland	Hausken	Komm.ing.
Suldal	Korsvold	Tekn.sjef
Sauda	Solli	Bygn.sjef
Finnøy	Heimsund	Komm.ing.
Rennesøy	Digranes	Avd.ing.
Kvitsøy	Adolfsen	Komm.ing.
Bokn	Faye	Komm.ing.
Tysvær	Tryti	Komm.ing.
Karmøy	Frøland	Avd.arkt.
Utsira	Bakke	Kontorsjef
Vindafjord	Årsteinsen	Komm.ing.
Haugesund	Staurset	Avd.arkt.

Generalplanstatus og kartgrunnlag for Rogaland 1981

Kommune	General- plan- status ¹⁾			Plankart; type og målestokk
	0	1	2 3	
Eigersund		x		Generalplankart M = 1:5000. Detaljkart (reguleringsplaner) M = 1:1000
Sokndal	x			Generalplankart M = 1:10000. Detaljkart (reguleringsplan) M = 1:1000
Lund		x	x	Generalplankart M = 1:10000.
Bjerkreim		x		Generalplankart M = 1:10000. Detaljkart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Hå	x	x	x	Generalplankart M = 1:10000. Detaljkart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Klepp		x		Generalplankart M = 1:10000. Detaljkart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Time		x	x	Generalplankart M = 1:5000. Disposisjonsplan M = 1:2000. Detaljkart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Gjesdal			x	Generalplankart M = 1:5000.
Sola		x	x	Generalplankart M = 1:20 000. Detaljplankart (reguleringsplaner) M = 1:1000 og M = 1:2000.
Randaberg		x		Generalplankart M = 1:10000.
Sandnes			x	Disposisjonsplaner/Soneplaner M = 1:5000. Detaljkart med varierende målestokker.
Stavanger	x		x	Generalplankart M = 1:10000.
Forsand			x	Detaljplankart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Strand		x	x	Generalplankart M = 1:10000. Detaljkart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Hjelmeland		x	x	Generalplankart, Hjelmeland tettsted M = 1:4000. Disposisjonsplan ellers M = 1:1000. Detaljplankart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Suldal		x	x	Generalplankart M = 1:5000.
Sauda			x	Detaljplankart (reguleringsplaner) M = 1:1000 og M = 1:2000.
Finnøy			x	Generalplankart M = 1:10000 (kopi av flyfoto)
Rennesøy		x	x	Generalplankart M = 1:5000.
Kvitsøy			x	Detaljplankart (reguleringsplaner) M = 1:500 og M = 1:1000.
Bokn			x	Detaljplankart (reguleringsplaner) M = 1:1000.

- 1) 0 = godkjent av Miljøverndepartementet.
 1 = vedtatt i kommunen.
 2 = forslag sendt fylkesutvalget.
 3 = forslag under utarbeiding/revisjon.

Generalplanstatus og kartgrunnlag for Rogaland 1981 (forts.)

Kommune	General- plan- status ¹⁾			Plankart; type og målestokk
	0	1	2 3	
Tysvær		x		Generalplankart M = 1:5000.
Karmøy	x	x		Generalplankart M = 1:10000. Detaljplankart (reguleringsplaner) M = 1:1000.
Utsira		x		Uarbeidet et "plankart" M = 1:10000 (kopi av flyfoto)
Vindafjord	x	x		Generalplankart M = 1:5000.
Haugesund		x		Generalplankart M = 1:10000 og M = 1:20000.

1) Se note 1, side 61.

3.5 Sør-Trøndelag Planregnskap for 1/1-1980 - 31/12-1991

3.5.1 Innledning

Arbeidet med planregnskapet for Sør-Trøndelag kom i gang i begynnelsen av 1980 og perioden som det dekker er 1/1-1980 - 31/12-1991. Opplegget av planregnskapet i Sør-Trøndelag skiller seg noe fra oppleggene både i Akershus og Rogaland (jamf. avsnitt 2.3). Arbeidet med å oppdatere planregnskapet for Trøndelag er i gang.

3.5.2 Intervju

Det ble sendt ut brev med kommunens oversiktsplanlegger hvor en informerte om registreringsarbeidet.

I alle kommunene har en fått den nødvendige informasjon og det har aldri vært spesielt vanskelig å få svar på spørsmålene. I Trondheim kommune tok det imidlertid lang tid fordi mange forskjellige personer (13) måtte intervjues. Samtidig måtte en selv finne en del av materialet i arkivene.

3.5.3 Bearbeiding

Det er i alt registrert 1273 planteiger i de 25 kommunene i Sør-Trøndelag (ST). Gjennomsnittlig antall teiger pr. kommune er 51. Antallet varierer fra 16 i Agdenes kommune til 160 i Trondheim. Arbeidsmengden pr. kommune vil variere enda mer fordi registreringsarbeidet pr. teig viste seg mer tidkrevende i store kommuner.

Kartgrunnlaget har stort sett vært godt i Sør-Trøndelag og har ikke skapt spesielle problemer. De fleste generalplanene er inntegnet på økonomisk kartverk i målestokk 1:5 000, men noen få er i målestokk 1:10 000, og kommuneplanen for Trondheim er i 1:30 000. Det finnes økonomisk kartverk for alle de aktuelle planområdene.

Det en har tegnet over fra 1:10 000 og 1:30 000 kart antar en at nøyaktigheten er omtrent den samme som for resten av materialet fordi det alltid har vært nedfotograferte 1:5 000 kart som har vært grunnlaget.

Alle grenser er kontrollert der det finnes reguleringsplaner. Eventuelt nye avgrensninger som foretas etter reguleringsplan er sannsynligvis mindre nøyaktige fordi kartgrunnlaget for 1:1 000 kartene er et annet enn for økonomiske kartverk.

De fleste målingene er tatt med planimeter og/eller rutenett (1da-ruter). Store teiger som er sammensatt av mange markslag har en målt total-

arealet på med planimeter og fordelt på markslag ved prikkteilinger. Prikkteilinger på arealer under 50 blir da trolig lett unøyaktige og går heller ikke raskere enn å måle med planimeter. En har funnet det rasjonelt å notere alle opplysninger som hentes fra kartverket på et eget skjema.

3.5.4 Kodeskjema

Før en kommenterer de enkelte felt på kodeskjemaet vil en gi noen generelle merknader til registreringsopplegget.

Areal til spredt boligbygging registreres ikke på samme måte som resten av det planlagt utbygde arealet. Av de tilleggsopplysninger som er samlet inn framgår det imidlertid at den spredte boligbyggingen i Sør-Trøndelag er anslått til ca. 6 300 boliger i perioden 1980 - 91. Dersom vi regner med et tomteareal på 1 da pr. bolig vil den spredte bebyggelsen utgjøre 6 300 dekar som er 15 prosent av det registrerte planlagte utbyggingsarealet. Dette skulle tilsi at en bør være svært nøye med å presisere at disse tallene ikke inngår i materialet. Dessuten må en arbeide med å få bedre opplysninger om spredt boligbygging. Bruk av planregnskapet i sammenheng med arealbudsjettering gjør dette spesielt viktig.

Også planlagte vegarealer utelates i registreringene. Det er vanskelig å si noe konkret om hvor stor del vegene utgjør av det planlagt utbygde arealet. Imidlertid viser foreløpige tall fra arealregnskapet at vegarealet i 1975 utgjorde 20 prosent av det totale utbygde arealet i fylket. Tallet omfatter alt vegareal - også gårdsveger og skogsbilveger. Selv om andelen vegareal neppe er like stor i det planlagte utbyggingsarealet er det sannsynlig at vegformål utgjør en vesentlig del - minst 10 prosent. Av dette vil en stor del være registrert under andre formål, mens en del i det hele tatt ikke inngår i planregnskapet. Størrelsen på planlagt vegareal som ikke er registrert kan en vanskelig si noe om uten nærmere undersøkelser.

Arealbruk før utbygging registreres på økonomisk kartverk. Det er markslagsfigurene som danner grunnlag for klassifiseringen av arealkategori. Derfor har kvaliteten av kartverket stor betydning for kvaliteten av registreringene til planregnskapet. De fleste kartbladene som har vært brukt er fra årene omkring 1965, og da foregikk også mye av arbeidet med å lage en enhetlig markslagsklassifisering. En må regne med at innholdet i kartverket bærer preg av å stamme fra startfasen. Det hevdes også fra flere hold (bl.a. skogbruks- og jordbruksetaten i fylket) at innholdet er av noe varierende kvalitet.

De feilklassifiseringene som evt. finnes innefor de registrerte planteigene vil forplante seg til planregnskapet. Det er vanskelig å si noe om hvilken betydning dette har for materialet. En må likevel kunne regne med at hovedklassene i klassifiseringen av arealbrukskategori stemmer forholdsvis bra.

Et fjerde forhold som må nevnes er at en til en viss grad vil være avhengig av kommuneingeniørens/planleggerens personlige vurdering av hva som er aktuelle planer. Planer som er vedtatt i kommunen byr ikke på noe problem i denne forbindelse, men ved utvalg av planforslag som registreres er en helt avhengig av kommuneingeniørens syn på planens aktualitet. En viss variasjon i registreringene mellom kommunene kan bli resultatet. Dette er ikke noe stort problem, men det er behov for klarere retningslinjer.

Kodeskjema I

Felt 7. Formål i planteigen

I Sør-Trøndelag har en hatt behov for kode for følgende blandede reguleringsformål:

- forretning + industri
- forretning + bolig
- forretning + park

En vil også nevne at en ved ikke å registrere veger og vegsystemer kan få en stor feilkilde enkelte steder. I Sør-Trøndelag gjelder dette først og fremst nye veisystemer rundt Trondheim. (For teig 68 i Trondheim er det registrert 170 da industriareal. Innenfor samme reguleringsplan finnes vegformål som dekker anslagsvis 50 - 60 da.)

Felt 8. Plankode:

En kan med fordel skille ut disposisjonsplanen med egen kode. Det samme gjelder for planforslag for en enkelt teig.

Felt 9. Planstatus

Ved registrering har en brukt følgende inndeling av planstatus:

- A: Planteigen er i samsvar med generalplan godkjent av Miljøvern-departementet.
- B: Planteigen er i samsvar med generalplan vedtatt av kommunen.
- C: Planteiger er i samsvar med generalplan behandlet av fylkeskommunen.
- D: Planteigen er et planforslag.

A, B og C henviser alle til én bestemt generalplan og det er snakk om generalplanstatus. I kategori D slår en sammen både generalplanforslag og andre planforslag. Man skiller ikke mellom planforslag som er behandlet i oversiktsplansammenheng og forslag som ikke er behandlet slik.

Det registrerte planarealet i en kommune vil enten i sin helhet bli plassert i én av de fire kategoriene A - D eller så vil noe av arealet klassifiseres under D og resten i én av kategoriene A - C.

En kan ikke ut fra disse opplysningene si noe om hvorvidt planforslagene (D) inngår i en samlet revisjon av generalplanen (evt. første gangs forslag) eller om forslagene f.eks. er enkeltstående reguleringsplaner som i mindre grad er vurdert i oversiktsplansammenheng. Dermed kan en heller ikke trekke sikre konklusjoner om i hvilken grad generalplanarbeidet følges opp.

Metoden som er brukt hittil medfører også feil i en del tilfelle. Planteiger som overlapper, men bare delvis er i samsvar med f.eks. en vedtatt generalplanteig er som helhet registrert som planforslag. Det arealet i teigen som er i samsvar med vedtatt generalplan blir dermed registrert galt. Feilen kan være forholdsvis stor (f.eks. 7 prosent av totalarealet i Ørland, men bare 1 prosent i Meldal).

Tabell 1.

Kommune	Totalt planareal	Godkjent ⁰ av Miljøverndep.	Plan- ³ forslag	Areal som er registrert som forslag (3) istedet for godkjent(0)
Meldal	1356	890	466	18
Ørland	1452	299	1153	103

Ved å legge om registeringsrutinene noe og registrere hver slik teig som 2 adskilte teiger kan feilen unngås i framtida.

En viktig grunn til å innhente informasjon om planstatus er for å kunne vurdere sikkerheten i materialet. Om planen er vedtatt i kommunen regner en det som mer sannsynlig at den gjennomføres enn om den bare foreligger som et forslag. Med den koding som brukes i dag kommer ikke dette klart nok fram.

Felt 11. Utbyggingsperiode

Utbygging av de enkelte teigene er avhengig av arealetterspørselen og det kan ofte være vanskelig å si konkret når utbyggingen vil finne sted. (Jamf. også felt 21-28).

Felt 12 - 18. Eierandel

Det har gått greit å få opplysninger om eierforhold. Dette gjelder også der det har vært nødvendig å avgrense ulike eiendommer innenfor teigen.

Felt 19. Planteigens størrelse

Avgrensningen av planforslag er enkelte ganger vanskelig å få slik at teigens størrelse er usikker. Forøvrig har vi i Sør-Trøndelag praktisert at bare bebyggelse som skal rives eller omdisponeres er tatt med i teigen. Bygg som skal stå og fortsatt skal brukes til samme formål er skravert ut og ikke arealmålt.

Felt 20. Byggeklart areal

Byggeklart areal er i planregnskapet definert som: "Det areal hvor de kommunale grunnlagsinvesteringer er utført." Områdene registreres som byggeklare når veg, vann og kloakk er ført fram til utbyggingsområdet (planteigen). Men i daglig språkbruk vil en som regel si at området er byggeklart først etter at både de kommunale og de tomtetekniske grunnlagsinvesteringene er gjort slik at veg, vann og kloakk er ført fram til hver enkelt tomt. En viss begrepsforvirring her kan ha ført til at registreringene ikke er helt gode.

Felt 21 - 28. Erverv av areal

Det går greit å få opplysninger om ervervsplaner, men andelen som kodes som vet ikke blir stor. Dessuten vil dette kjennetegnet som før nevnt ofte være avhengig av planleggerens vurdering.

Videre vil en nevne at arealerverv og utbyggingsperiode henger nøye sammen med en økonomiske situasjonen i kommunen. Der det ikke kan vises til økonomiske langtidsbudsjetter eller klare vedtak vil en være prisgitt vurderingen til den/de som intervjues i kommunen. Usikkerheten på dette området kommer bl.a. til uttrykk ved at vel en firedel av utbyggingsarealene er ufordelt på utbyggingsperiode.

Felt 31 - 39. Tettstedsareal

Felt for landbruksbebyggelse i tettsted mangler.

3.5.5 Oppsummering

Selv om det går greit å få inn opplysningene synes en det er grunn til å reise spørsmål ved sikkerheten og ensartetheten ved en del av materialet. F.eks. kan kommuneingeniørene svare ut fra ulike datagrunnlag. Noen svarer bare ut fra klare vedtak (vedtatte planer, boligbyggeprogram og økonomiske budsjetter). Andre er derimot svært villig til å spå og gir "sikre" opplysninger om det de tror eller ønsker skal skje. Slike forhold kan øke usikkerheten i registreringsdatoen samtidig som det medfører at materialet blir mindre homogent.

Det er viktig at en er oppmerksom på slike forhold når en med tiden sjekker de innhentede opplysninger. Hvis resultatene ikke er tilfredsstillende bør en også for opplysninger om utbyggingsperiode og erverv kode om det foreligger vedtak. På den måten kan en skille ut den delen av planmaterialet som en med størst sikkerhet kan si blir gjennomført.

Oppdateringen av planregnskapet er i gang for Sør-Trøndelag og ved denne registrering skal kartverket brukes i større utstrekning og på en annen måte enn tidligere. Følgende framgangsmåte vil bli brukt:

- Arealregnskapkart for alle utbyggingsområdene i fylket framstilles på transparent
- Generalplanteigene inntegnes
- Registrerte planteiger fra første gangs registrering inntegnes og nummereres
- Kartene skraveres etter en spesiell metode for å framstille hvilket stadium i utbyggingen den enkelte teig er i. Det brukes forskjellige typer skravur etter hvert som området:
 1. - kommer under regulering
 2. - blir stadfestet regulert
 3. - blir byggeklart
 4. - blir utbygd.
- Ved andre gangs registrering sendes kartene ut til kommunene. Nye planteiger blir inntegnet og nummerert. Tidligere planteiger skraveres slik at de illustrerer situasjonen ved registreringstidspunktet.
- Arealene måles og materialet behandles til statistikkformål slik det er gjort ved første registrering (- med de mindre "tekniske" endringene som er nødvendige slik vi tidligere har påpekt).

Ved å lage og bruke arealregnskapetskartene oppnår vi følgende:

- Kartverket vil være et svært godt registreringsgrunnlag for å innhente opplysninger til planregnskapet.
- Både arealbruks- og plansituasjonen i de ulike utbyggingsområdene i kommunen framstilles på kart. En slik framstillingsmåte er i større grad enn statistikken nyttig for kommunene i planleggings-sammenheng. Det at kommunene selv har nytte av materialet gjør det lettere å vedlikeholde og ajourføre det.
- Kartverket gjør det mulig å få til en enkel, oversiktlig og lite arbeidskrevende rullering av arealbruksdelen i generalplanene.
- Økonomisk kartverk er også grunnlag for registreringen til arealregnskapet. Selv en ajourføring av dette kartverket hvert 10. år synes i dag vanskelig å gjennomføre. En årlig ajourføring av arealregnskapetskartene vil derfor kunne gi et godt grunnlag for hyppige justeringer også av arealregnskapet.

3.5.6 Forslag til endringen i registreringsopplegget

En har tidligere nevnt ulike mangler ved materialet og vil samle de i følgende hovedpunkter:

- Materialet omfatter ikke arealer til spredt boligbygging
- Registreringen av trafikkarealer (spesielt vegarealer) er svært mangelfulle
- Utvalget av arealer som registreres er til en viss grad avhengig av intervjuobjektene skjønn. Det samme gjelder opplysninger om utbyggingsperiode, og erverv av arealer.
- Registreringene av planstatus er mangelfulle og til dels beheftet med feil
- Markslagsinnholdet på økonomisk kartverk som brukes som grunnlag for registreringene kan være av noe varierende kvalitet

Ut fra disse erfaringene vil en foreslå følgende endringer i registreringsopplegget.

Utvalg av planteiger. Planteiger i forslag som ikke er behandlet i kommunen (bygningråd, generalplanutvalg eller kommunestyret) og vurdert i oversiktsplansammenheng bør i det hele tatt ikke registreres.

Planstatus. Registreringene må endres dersom en skal kunne unngå feiltolkinger. Følgende inndeling kan tenkes gjennomført (Generalplan = GP):

 PLANLAGT UTBYGGINGSAREAL

Behandlet i generalplansammenheng Generalplanstatus pr. 31/12-19				Ikke behandlet i general- plansammenheng
GP godkjent av MD.	GP vedtatt av kommunestyret	GP behand- let av fylkeskomm.	Forslag behandlet av GP- utvalg.	detaljplan- forslag
GP godkjent av MD.	GP vedtatt av kommunestyret	GP behand- let av fylkeskomm.	Forslag behandlet av GP- utvalg.	detaljplan- forslag

Denne endringen behøver en ikke gjennomføre dersom en kun registrerer forslag som er behandlet i generalplansammenheng.

Planteiger til ett formål som omfatter arealer med forskjellig planstatus må deles.

Spredt bebyggelse og veger. På lengre sikt må en arbeide for å få tall for planlagt arealbruk til spredt bebyggelse og veger.

LISTE OVER KONTAKTPERSONER VED UTARBEIDELSE AV PLANREGNSKAPET FOR SØR-TRØNDELAGE

Kommune:	Kontaktpersoner:
1622 Agdenes	komm.ing. Terje Westerheim
1627 Bjugn	tekn.sjef Johan Langlid
1620 Frøya	komm.ing. Arnfinn Moksnes (1980) A.Kvingedal (1981)
1612 Hemne	komm.ing. Ivar Gaustad planlegger Bjørn Berg
1617 Hitra	tekn.sjef Bjørn Bue (1980) tekn.sjef Erling Solsletten (1981)
1644 Holtålen	bygn.sjef Reidar Mylius
1662 Klæbu	planlegger Per Eidsvik (1980) planlegger Bjørn Egil Male (1981)
1663 Malvik	reg.ark. A.B.Haugnes
1636 Meldal	komm.ing. Eilert Halvorsen
1653 Melhus	komm.ing. Lars Solstad
1648 M.Gauldal	avd.ing. Øyvind Løkken (1980) ing. Leif AUne (1981)
1634 Oppdal	komm.ing. Arnt Tilset (1980) tekn.ass. Nyhaug (1981)
1638 Orkdal	reg.sjef Olaf Rian (1980) Pål Sundli (1981)
1633 Osen	komm.ing. Sturla Andersen
1635 Rennebu	komm.ing. Magne Rokne
1624 Rissa	planlegger Kjell Roar Larsen
1632 Roan	ass.ing. Bjørn Halvorsen
1640 Røros	tekn.sjef Ingvar Estenstad
1664 Selbu	Odd Hårstad (1980) tekn.sjef Rudolf Lorentzen (1981)
1613 Snillfjord	komm.ing. Rolf Solstad
1601 Trondheim	overark. Jon Denstadli tegneleder Kjell Hernes
1665 Tydal	komm.ing. Knut Selboe
1621 Ørland	tekn.sjef Jarle O.Krangsås
1630 Afjord	komm.ing. Olav Alfnes (1980) tekn.sjef Tor Skjevdal (1981)

4. SLUTTORD

Datakildene for planregnskapet er først og fremst oversiktsplaner på generalplannivå. Men av ulike grunner har en måtte supplere med reguleringsplaner eller forslag til slike detaljeplaner. Bruken av reguleringsplaner gir som regel mulighet for mer detaljert avgrensning etter formål enn generalplanoversikter, hvor en som oftes bare klarer å dele inn etter hovedklasser. En av hovedintensjonene med registreringen i planregnskapet er å få delt inn planteigene etter formål i hovedklassifiseringen. Hvis det har vært mulig å foreta en slik klassifisering på underklasser er dette blitt gjort, men dette er ikke avgjørende for planregnskapet. Bruken av plankart på forskjellig detaljeplanleggingsnivå vil p.g.a. dette føre til at størrelsen på planteigene kan variere og dermed også antall planteiger. Men slike forhold skulle ikke svekke kvaliteten i planregnskapet i og med at generalplanoversiktene skal gi et tilfredsstillende datagrunnlag for å klassifisere den planlagte arealbruken etter hovedklassifiseringen. Derimot kan slike registreringer bli betydelig vanskeligere i kommuner som ikke har utarbeidet generalplanoversikter.

Av andre forhold som vil ha mere betydning for holdbarheten i data-materialet er f.eks. den varierende kvaliteten på kartgrunnlaget. Kvaliteten varierer som nevnt innenfor det enkelte fylke, men generelt må en si at kartgrunnlaget var dårligst i Akershus og Rogaland.

I forbindelse med vurdering av datakvaliteten har mulighetene for registrering av spredtbebyggelse, veger og hytteområder en viss betydning. Når det gjelder veier innenfor en planteig f.eks. boligområde er dette arealet tatt med og klassifisert etter hovedformål. Derimot har en i planregnskapet ikke registrert arealer som går til riksveger, motorveger, o.l. Slike arealer er ønskelig å få med, og på noe lenger sikt håper en at planregnskapet også kan si noe om den framtidige bruken av slike områder. Videre har en prøvd å få registrert planlagt arealbruk til hytteområder, men denne registreringen er foreløpig meget mangelfull. Det er også blitt på at planregnskapet ikke fanger opp deler av den planlagte utbyggingen i og med at hver teig må være over en viss størrelse for å bli registrert. Dette medfører at en ikke får registrert all boligbebyggelse innenfor tidligere bebygde områder slik som fortetning. Men en kan reise spørsmål om slik boligbygging hører med i planregnskapet. Det foreligger som regel ingen konkrete planer fra kommunen sin side når en slik utbygging skal foregå, sjøl om de kommu-

nale myndigheter kan ha anslag på omfanget av en slik utbygging. Dette problemet kan trolig best løses ved et tilleggsspørsmål.

I notatene fra fylkene blir det også pekt på en del forhold som må avklares før en eventuell oppdatering av planregnskapet blir gjort. En bør prøve å presisere enkeltbegreper bedre. Det en først og fremst tenker på er kjennetegn som "byggeklart areal" og "byggherre". Videre passer formålsklassifiseringen i planregnskapet ikke helt med formålsinndelingen i Bygningsloven (Planleggingsloven). Det har spesielt oppstått problemer med betegnelsen "offentlig formål" i Bygningsloven (Planleggingsloven). En bør også klargjøre bedre hva en mener med planlagt erverv. Et annet problem er at planlagt utbygging etter en reguleringsplan ikke alltid skjer i samsvar med formålet i generalplanen. Graden av uoverensstemmelser varierer også. Det bør innføres et kriterium for hvor store avvik en kan akseptere i slike tilfeller før en sier at generalplanen ikke gjelder. Andre forhold som kan bli aktuelle er verdien av en mer detaljert oppdeling av f.eks. plankode og planstatus.

Ved en utvidelse av planregnskapet bør en også prøve å få en samordning med andre rutiner som ønsker opplysninger om tilsvarende data. Det en spesielt tenker på er data i forbindelse med kommunale tomteerverv og boligbyggeprogrammene som Kommunal- og arbeidsdepartementet innhenter. Det er allerede tatt kontakt med representanter for det nevnte departement for å få avklart dette.

Disse forholdene vil bli drøftet ved en revisjon av registreringsopplegget for planregnskapet.

FYLKE		REGISTRERING AV		OVERSIKTSPLANER		REGISTRERINGSDATO	
KONTAKTPERSON		KOMMUNE		PLANOMRADE		PLANTEIG	
Felt	Beskrivelse		Posisjon	Felt	Beskrivelse		Posisjon
01	Identifikasjonsnummer	_____	1-8	34	Tettstedsareal, forretn.- og sentrumsareal	_____	126-129
02	Registreringsår	_____	9-10	35	Tettstedsareal, institusjonsareal	_____	130-133
03	Grunnkretsnummer	_____	11-12	36	Tettstedsareal, opparbeidet friareal	_____	134-137
04	NGO-koordinat, sør-nord	_____	13-19	37	Tettstedsareal, kom.- og tekn.n. areal	_____	138-141
05	NGO-koordinat, øst-vest	_____	20-24	38	Tettstedsareal, ufordelt bebygd areal	_____	142-145
06	Kartbladreferanse	_____	25-30	39	UFORDELT IKKE BEBYGD AREAL	_____	146-149
07	Formål i planteigen	_____	31-33	40	SPREDTBYGD AREAL, bolig	_____	150-153
08	Plankode	_____	34-36	41	Spredtbygd areal, landbr. bebyggelse	_____	154-157
09	Planstatus	_____	37	42	Spredtbygd areal, rekreasjonsareal	_____	158-161
10	Reguleringsplan-nummer	_____	38-44	43	Spredtbygd areal, industriareal	_____	162-165
11	Utbyggingsperiode	_____	45	44	Spredtbygd areal, forr., tj., adm. areal	_____	166-169
12	EIERANDEL, kommune	_____	46-49	45	Spredtbygd areal, opparb. friareal	_____	170-173
13	Eierand., kom. tomteselskap	_____	50-53	46	Spredtbygd areal, kom. tekn. anl. areal	_____	174-177
14	Eierandel, privat	_____	54-57	47	Spredtbygd areal, ufordelt	_____	178-181
15	Eierandel, fylkeskommune	_____	58-61	48	JORDBRUKSAREAL, fulldyrka	_____	182-185
16	Eierandel, stat	_____	62-65	49	Jordbruksareal, annet	_____	186-189
17	Eierandel, statsalmenning	_____	66-69	50	SKOGAREAL, S-H-M- bonitet	_____	190-193
18	Eierandel, kom. almenning	_____	70-73	51	Skogareal, L bonitet	_____	194-197
19	PLANTEIGENS STØRRELSE	_____	74-77	52	Skogareal, annen fastm. skog	_____	198-201
20	Byggeklart areal	_____	78-81	53	Skogareal, sumpskog og treb. myr	_____	202-205
21	ERVERV AV AREAL, kommune 1. periode	_____	82-85	54	MYR-OG VATMARKSAREAL, våtmark	_____	206-209
22	Erverv av areal, kommune 2. periode	_____	86-89	55	Myr-og våtmarksareal, rik myr	_____	210-213
23	Erverv av areal, kommune ufordelt	_____	90-93	56	Myr-og våtmarksareal, fattig myr	_____	214-217
24	Erverv av areal, kom. t.sels., 1. periode	_____	94-97	57	ÅPEN FASTMARK, prod. fastm.	_____	218-221
25	Erverv av areal, kom. t.sels., 2. periode	_____	98-101	58	Åpen fastmark, annen fastm.	_____	222-225
26	Erverv av areal, kom. t.sels., ufordelt	_____	102-105	59	LAVPRODUKTIVT AREAL	_____	226-229
27	Erverv av areal, skal ikke erverves	_____	106-109	60	Ferskvannsareal	_____	230-233
28	Erverv av areal, vet ikke	_____	110	61	Saltvannsareal	_____	234-237
29	KILDE AD. AREALSITUASJONEN	_____	111	62	DYRKINGSJORD, ufordelt på klasser	_____	238-241
30	Registreringsår for kilden	_____	112-113	63	Skogreisingsmark, ufor. på klasser	_____	242-245
31	TETTSTEDSAREAL, boligareal småhus	_____	114-117	64	Areal med nat. vern. intr.	_____	246-249
32	Tettstedsareal, boligareal småhus	_____	118-121	65	Areal med friluftsintr.	_____	250-253
33	Tettstedsareal, industri- og lagerareal	_____	122-125	66	Areal med sand og grusfore.	_____	254-257
				67	Areal med mineralforek.	_____	258-261
				68	Tilknytning til tettsted	_____	262
				69	Tettstedsnummer	_____	263-268

REGISTRERING AV OVERSIKTSPLANER

KODESKJEMA 11

Felt	Beskrivelse	Posisjon
01	IDENTIFIKASJONSNUMMER	1-8
02	AREAL MED FORNMINNE, UFORDELT PA KLASSER	9-12
03	GRUNNKRETSNUMMER	13-16
04	PUNKTREFERANSE I FYLKESTALL	17-26
05	Punktreferanse i fylkestall	27-36
06	Punktreferanse i fylkestall	37-46
07	Punktreferanse i fylkestall	47-56
08	Punktreferanse i fylkestall	57-66
09	Punktreferanse i fylkestall	67-76
10	Punktreferanse i fylkestall	77-86
11	Punktreferanse i fylkestall	87-96
12	Punktreferanse i fylkestall	97-106
13	Punktreferanse i fylkestall	107-116
14	BYGGHERRE	117
15	Antall boligenheter	118-121
16	TILGRESENDE PLANTEIG, nord	122-125
17	Tilgrensende planteig, øst	126-129
18	Tilgrensende planteig, sør	130-133
19	Tilgrensende planteig, vest	134-137
20	Planteig identisk, siste registrering	138
21	Utbygd del	139-142
22	PLANTEIG, SISTE REGISTRERING	143-146
23	Planteig, siste registrering	147-150
24	Planteig, siste registrering	151-154
25	Planteig, siste registrering	155-158
26	REGULERT ANDEL	159-161
27	REGULERINGSPLANNUMMER	162-168
28	Reguleringsplannummer	169-175
29	Reguleringsplannummer	176-182
30	Reguleringsplannummer	183-189

REGISTRERING AV OVERSIKTSPLANER
KODESKJEMA III UTBYGD AREAL

Felt	Beskrivelse	Posi- sjon	Felt	Beskrivelse	Posi- sjon
1	Identifikasjonsnr.	1- 8	25	JORDBRUKSAREAL, fulldyrka	93- 96
2	Registreringsår	9-10	26	Jordbruksareal, annet	97-100
3	Planteigens størrelse	11-14	27	SKOGAREAL, S-H-M-bonitet	101-104
4	Utbygd areal	15-18	28	Skogareal, L-bonitet	105-108
5	Formal i planteigen	19-21	29	Skogareal, annen fastm.skog	109-112
6	KILDE AD AREALSITUASJONEN	22	30	Skogareal, sumpskog og treb.myr	113-116
7	Registreringsår for kilden	23-24	31	MYR- OG VÅTMARKSAREAL, våtmark	117-120
8	TETTSTEDSAREAL, boligareal småhus	25-28	32	Myr- og våtmarksareal, rik myr	121-124
9	Tettstedsareal, boligareal småhus	29-32	33	Myr- og våtmarksareal, fattig myr	125-128
10	Tettstedsareal, industri- og lagerareal	33-36	34	ÅPEN FASTMARK, prod.fastm.	129-132
11	Tettstedsareal, forretn.- og sentrumsareal	37-40	35	Åpen fastmark, annen fastm.	133-136
12	Tettstedsareal, institusjonsareal	41-44	36	LAVPRODUKTIVT AREAL	137-140
13	Tettstedsareal, opparbeidet friareal	45-48	37	Ferskvannsareal	141-144
14	Tettstedsareal, kom.- og tekn.n.areal	49-52	38	Saltvannsareal	145-148
15	Tettstedsareal, ufordelt bebygd areal	53-56	39	DYRKINGSJORD, ufordelt på klasser	149-152
16	UFORDELT IKKE BEBYGD AREAL	57-60	40	Skogreisingsmark, ufor. på klasser	153-156
17	SPREDTBYGD AREAL, bolig	61-64	41	Areal med nat.vern.intr.	157-160
18	Spredtbygd areal, landbr. bebyggelse	65-68	42	Areal med friluftsintr.	161-164
19	Spredtbygd areal, rekreasjonsareal	69-72	43	Areal med sand og grusforekomster	165-168
20	Spredtbygd areal, industriareal	73-76	44	Areal med mineralforekomster	169-172
21	Spredtbygd areal, forr.,tj., adm.areal	77-80			
22	Spredtbygd areal, opparb.friareal	81-84			
23	Spredtbygd areal, kom.tekn.nl.areal	85-88			
24	Spredtbygd areal, ufordelt	89-92			

KLASSIFISERING AV PLANLAGT BRUK - OVERSIKTSPLANER

BYGGEOMRÅDER

- 11 Boligareal, småhus
 - 111 frittliggende enebolig
 - 112 eneboliger i rekke, kjede, terasse, atrium
 - 113 vertikalt delt tomannsbolig
 - 114 horisontalt delt tomannsbolig
 - 115 annet småhus
 - 119 ufordelt

- 12 Boligareal, blokker
 - 121 frittliggende boligblokk, 3-4 etasjer
 - 122 frittliggende boligblokk, mer enn 4 etasjer
 - 123 andre store bolighus (bygårder, karree)
 - 128 småhus og blokker
 - 129 ufordelt

- 13 Fritidsareal, rekreasjon
 - 131 hytte- og fritidshus, kolonihage
 - 132 turisthytter
 - 133 telt- og campingplasser
 - 139 ufordelt

- 14 Industri- og lagerareal
 - 141 industriareal, inkl. parkbelte i industriområder
 - 142 bergverksareal
 - 143 steinbrudd og grustak, m.v.
 - 144 lagerareal
 - 149 ufordelt

- 15 Forretnings- og sentrumsareal
 - 151 detalj- og agenturhandel (inkl. bensinstasjoner)
 - 152 privat/personlig og offentlig tjenesteyting, ktr. for bygge- og anleggsvirksomhet
 - 153 151 + 152, ufordelt
 - 154 hoteller og restauranter
 - 155 statsadministrasjon
 - 156 kommune- og fylkesadministrasjon

- 16 Institusjonsareal
 - 161 grunnskoler og tilhørende anlegg
 - 162 videregående skoler og tilhørende anlegg
 - 163 undervisning og forskning forøvrig
 - 164 helse- og veterinærtjeneste, sosial omsorg og velferdsarbeid
 - 165 kultur og underholdning
 - 166 allmenntilleg, inkl. interesseorganisasjoner, kulturelle og ideologiske organisasjoner ellers og grendehus og forsamlingshus
 - 167 sport og idrett
 - 168 religiøs virksomhet
 - 169 ufordelt

- 17 Areal til erverv og institusjoner for allmenntillegte formål
 - 171 industriareal og forretnings- og sentrumsareal
 - 172 forretnings- og institusjonsareal
 - 173 administrasjonsbygninger for næringsvirksomhet
 - 179 ufordelt

- 18 Areal til erverv og institusjoner for allmenntillegte formål kombinert med boligareal
 - 181 forretnings- og sentrumsareal
 - 182 forretnings- og institusjonsareal
 - 183 administrasjonsbygninger for næringsvirksomhet
 - 184 industriareal
 - 189 ufordelt

- 19 Fornyelsesområder(i tettbygde strøk)
 - 191 boligområde, småhus
 - 192 boligområde, blokker
 - 193 fritidsareal
 - 194 industri- og lagerareal
 - 195 forretnings- og sentrumsareal
 - 196 institusjonsareal
 - 197 areal til erverv og institusjoner for allmenntillegte formål
 - 198 areal til erverv og institusjoner for allmenntillegte formål kombinert med boligareal
 - 199 ufordelt

KOMMUNIKASJONSAREAL

- 417 terminaler (inkl.holdeplasser, m.v.)
- 440 lufthavn, sjøflyhavn
- 450 havneareal, kaianlegg (inkl. lager-/naustområder, m.m.)
- 460 småbåthavn
- 470 parkeringsareal
- 490 ufordelt

TEKNISKE ANLEGG

- 610 kraftforsyning
- 620 vannforsyning
- 630 avløp
- 640 renovasjon
- 650 offentlige tilfluktsrom
- 660 anlegg for televerket
- 690 ufordelt

ANNET

- 780 forsvars- og sivilforsvarsareal